

身边的
科学

ئەتراپىمىرىدىكى
ئەلمام-بەن

建筑

JIANZHU

GONGCHENGCHE

工程车

قۇرۇلۇش ماشىنىلىرى

ئۇرۇچى وە رەسىمنى سىزغۇچى: لەندېڭ باللار سىزىلىرى
تەرىجىمە قىلغۇچى: ئەكىھەر ھېمىت

新疆人民出版社
新疆科学技术出版社

ئەتراپىمىزدىكى ئىلىم - پەن

建筑工程车

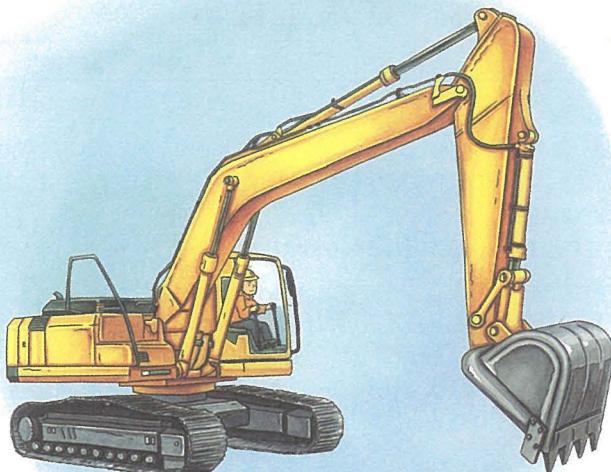
قۇرۇلۇش ماشىنىلىرى

蓝灯童画 编绘

艾科拜尔·伊米提 译

تۈرگۈچى ۋە رەسمىنى سىزغۇچى: لەندېڭ بالىلار سىزمىلىرى

تەرجىمە قىلغۇچى: ئەكىپەر ھېمت

图书在版编目(CIP)数据

建筑工程车：汉文、维吾尔文 / 蓝灯童画编绘；艾科拜尔·伊米提译. —乌鲁木齐：新疆科学技术出版社，2021.5
(身边的科学)
ISBN 978-7-5466-4882-8

I . ①建… II . ①蓝… ②艾… III . ①工程车—儿童读物—汉、维
IV. ①U469.6-49

中国版本图书馆CIP数据核字 (2021) 第088591号

选题策划 唐 辉

责任编辑 董兰芳 艾乃力·吉力力

责任校对 高沙丽·努拉力别克 如克也·西里甫

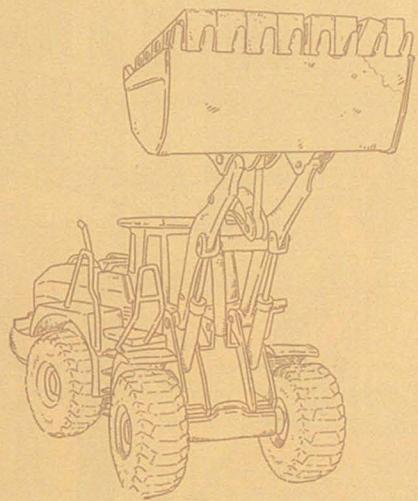
封面设计 杨筱童 蓝灯童画 海米旦·赛达力木

制 版 新疆悦读出版服务公司

身边的科学
建筑工程车
(双语版)

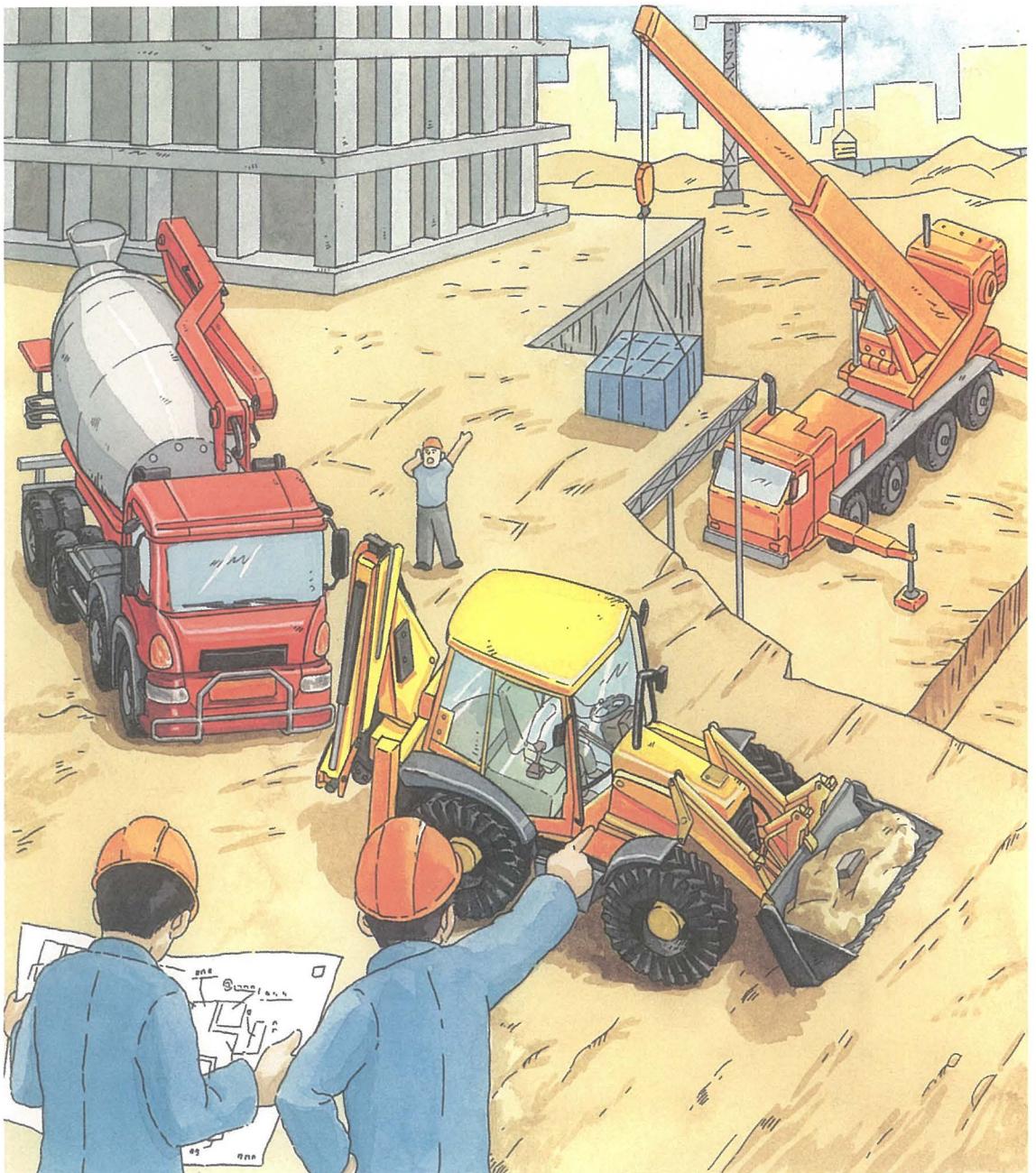
出 版 新疆人民出版社
新疆科学技术出版社
地 址 乌鲁木齐市延安路255号
邮 编 830049
电 话 (0991) 2888243 2866319 (fax)
经 销 新疆新华书店
印 刷 新疆新华华龙印务有限责任公司
版 次 2021年5月第1版
印 次 2021年5月第1次印刷
开 本 787 mm×1 092 mm 1/16
印 张 3
字 数 50千字
定 价 20.00元

版权所有，侵权必究
如有印装质量问题，请与本社发行部联系调换

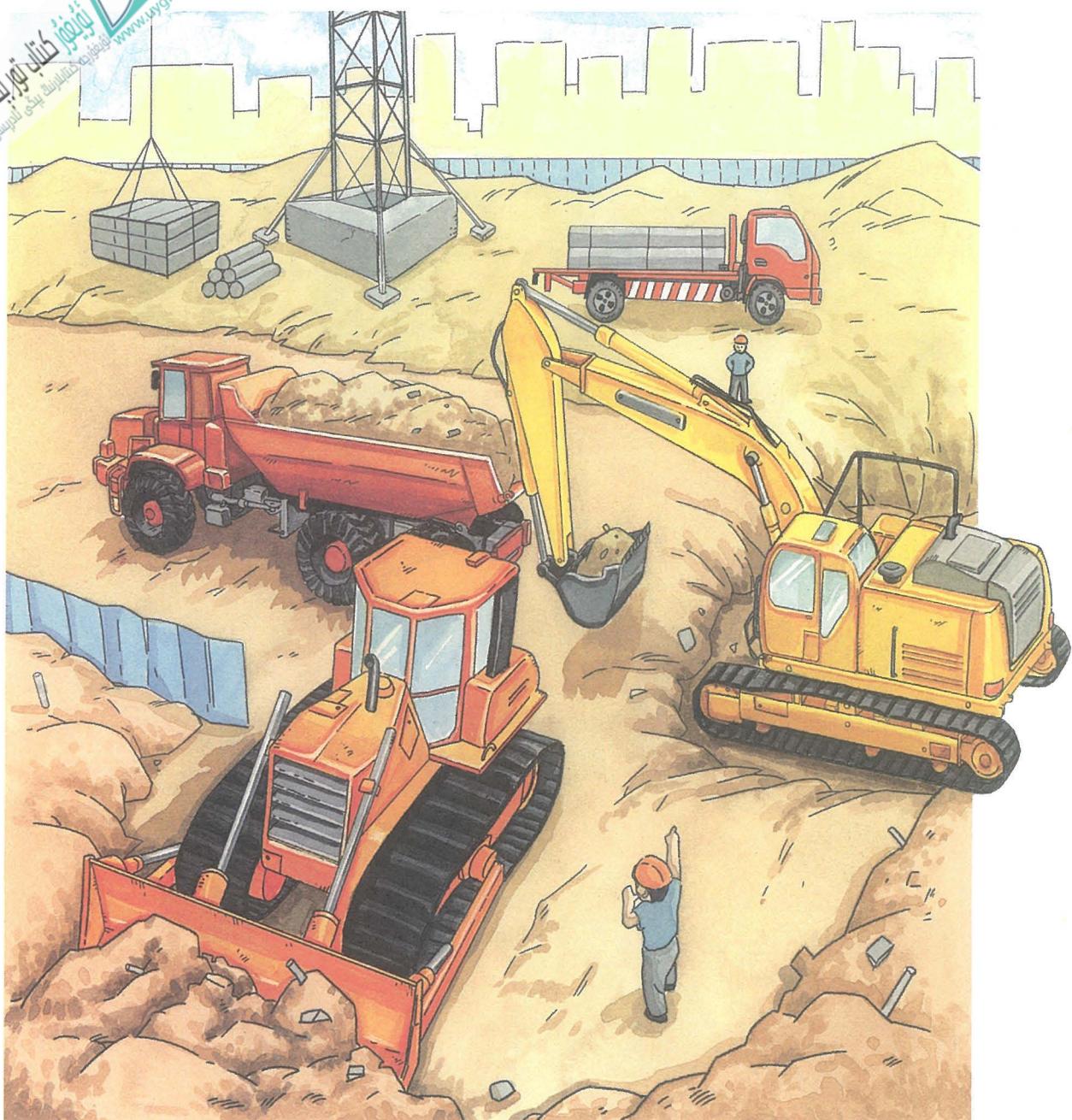
在繁忙的城市道路上，
在蔚蓝的天空中，
在辽阔的大海上，
我们每天都能看到各式各样的交通工具，
它们忙忙碌碌，来来去去，
各自有各自的职责，
那每一种交通工具到底能做什么呢？
又给我们的生活带来什么样的改变呢？
来，跟随我们一起去探索交通工具的世界吧！

بىز ھەركۈنى شەھەرساڭ ئاۋات يوللىد
-
رىدا، كۆپكۆڭ ئاسماندا، بىپايان دەريا -
دېڭىزلاردا ھەرخىل قاتناش ۋاستىلىرىنى
كۆرۈپ تۈرىمىز، ئۇلار ناھايىتى ئالدىراش
بولۇپ، كېلىپ - كېتىپ تۈرىدۇ، ھەرقايدا -
سىسىنىڭ ئۆز مەسۇولىيىتى بولىدۇ، ئۇندا -
داقتا بۇ قاتناش ۋاستىلىرى زادى نېمە -
لەرنى قىلىدۇ؟ ئۇلار تۈرمۇشىمىزغا قانداق
ئۆزگىرىشلەرنى ئېلىپ كېلىدۇ؟ قىنى كې -
لىڭ، بىز بىرلىكتە قاتناش ۋاستىلىرى
دۇنياسىدا ئىزدىنەيلى.

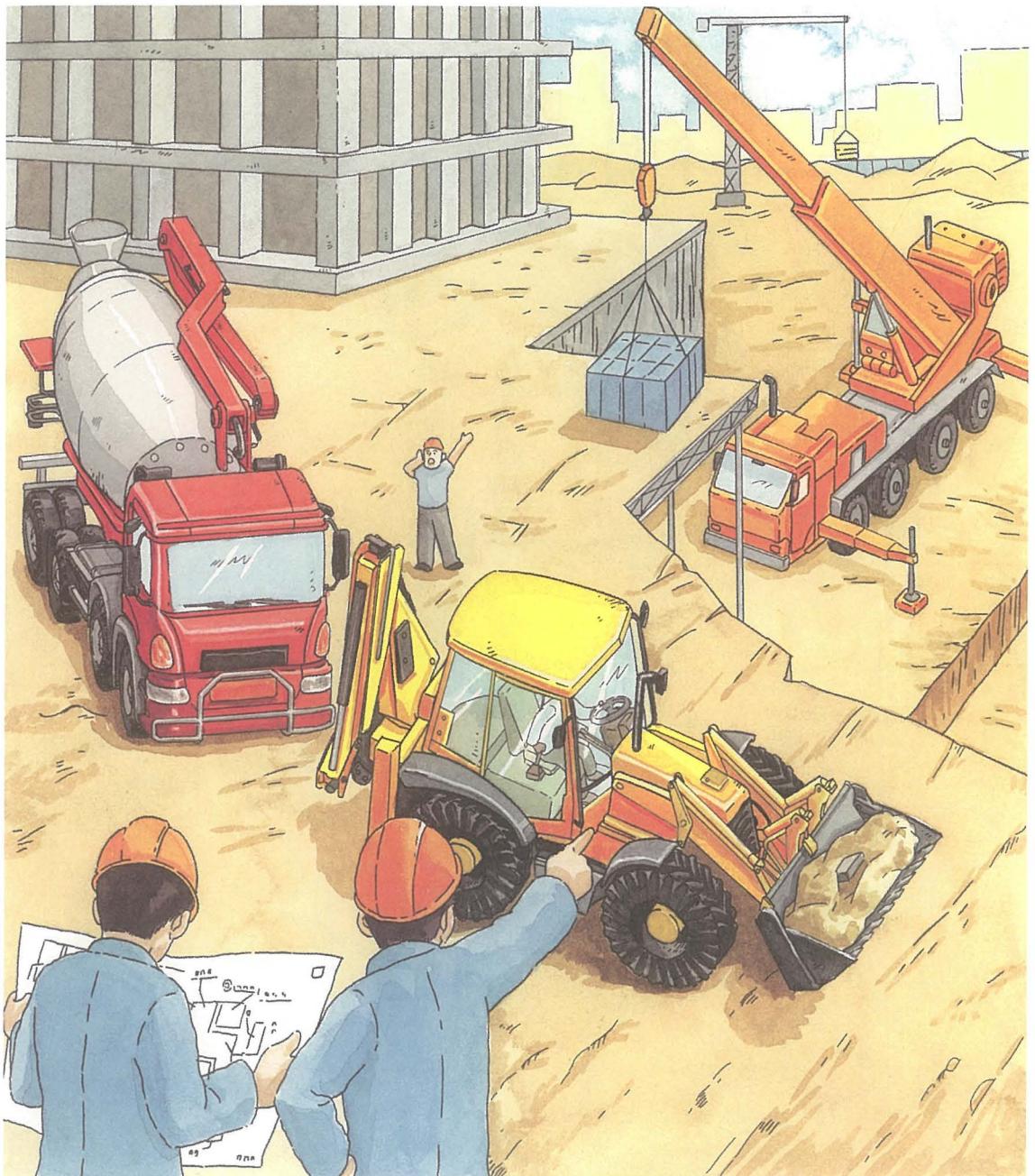
是时候建一座新的高楼啦！

在一片空地上，建筑工人拿着蓝图，仔细核对每一个需要注意的建造细节。

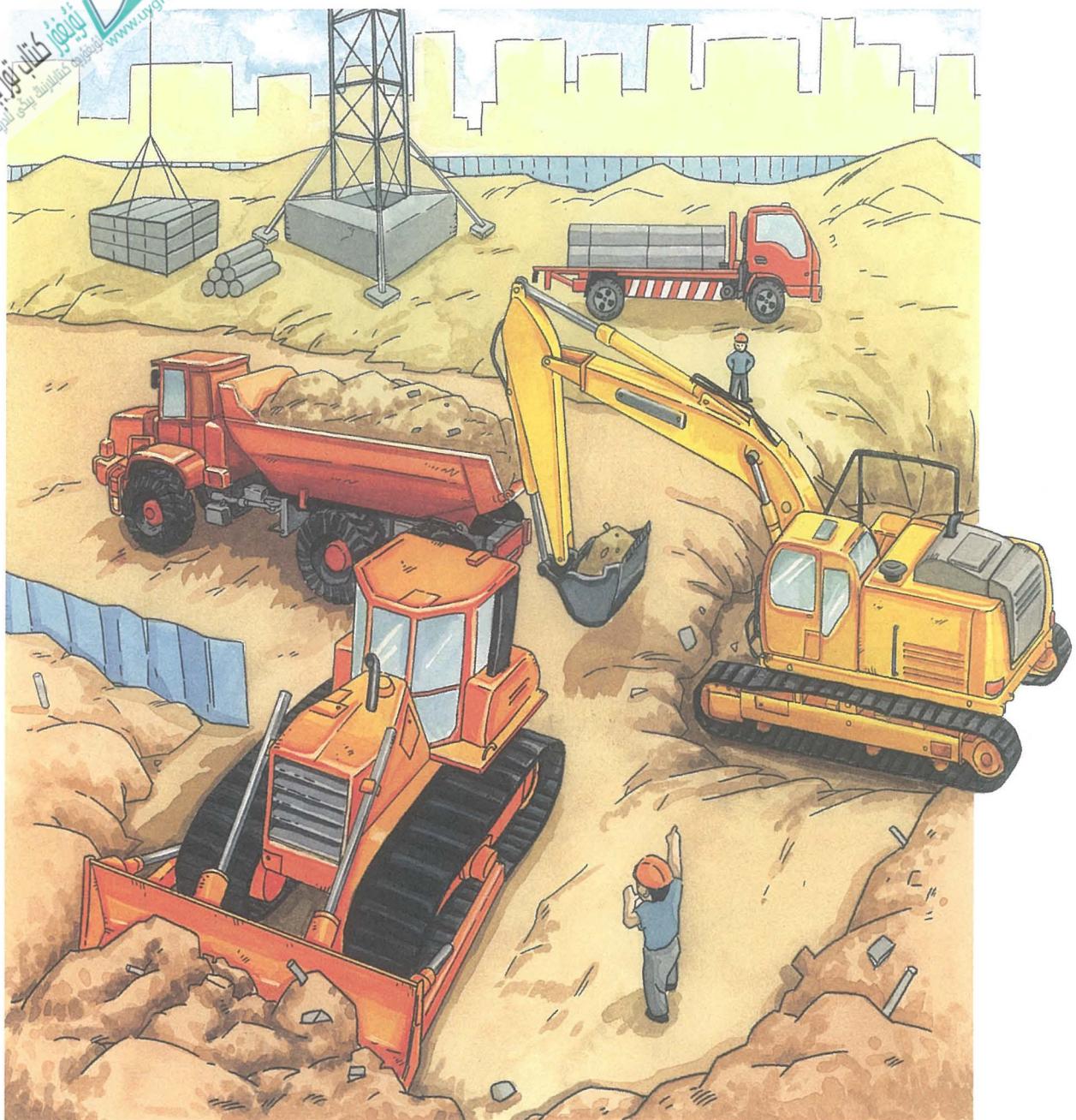

突突突，轰轰轰，是工程车来啦！

工程车们个个都身怀绝技，是建筑工地的好帮手。

بۇ يەرگە بىر ئېڭىز بىنا سېلىنماقچى! قۇرۇلۇش ئىشچىسى بىر پارچە بوش يەردە توْ- رۇپ، لايمەنى قولىغا ئېلىپ، دققەت قىلىشقا تېكىشلىك ھەربىر قۇرۇلۇش تەپسلاatinى ئىنچىكە سېلىشتۈرماقتا.

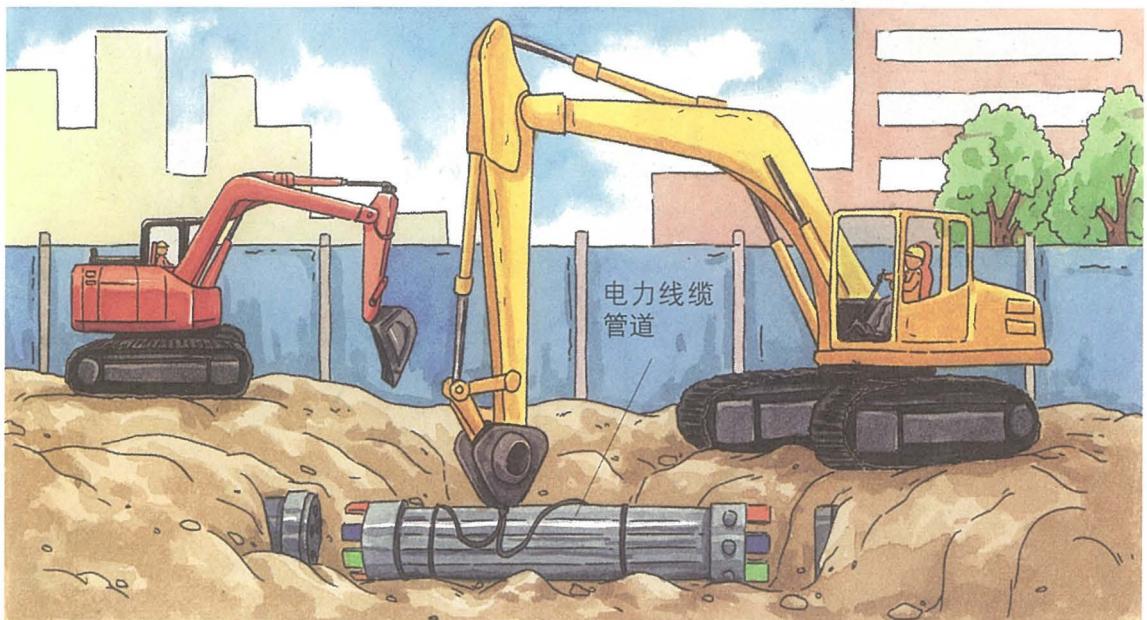
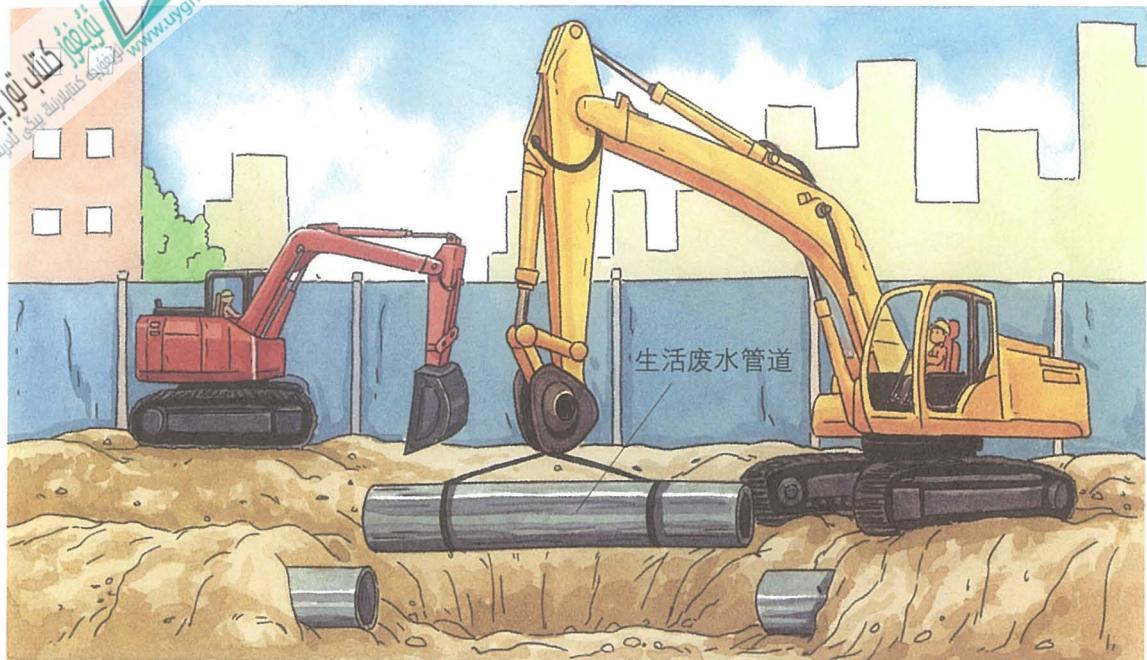

دۈت، دۈت، دۈت، گۈر، گۈر، گۈر... قۇرۇلۇش ئاپتوموبىللەرى يېتىپ كەلدى!
قۇرۇلۇش ئاپتوموبىللەرنىڭ ھەممىسى ئاجايىپ ماھارەتكە ئىگە بولۇپ، قۇرۇلۇش
ئورنىدىكى ياخشى ياردەمچىلەر.

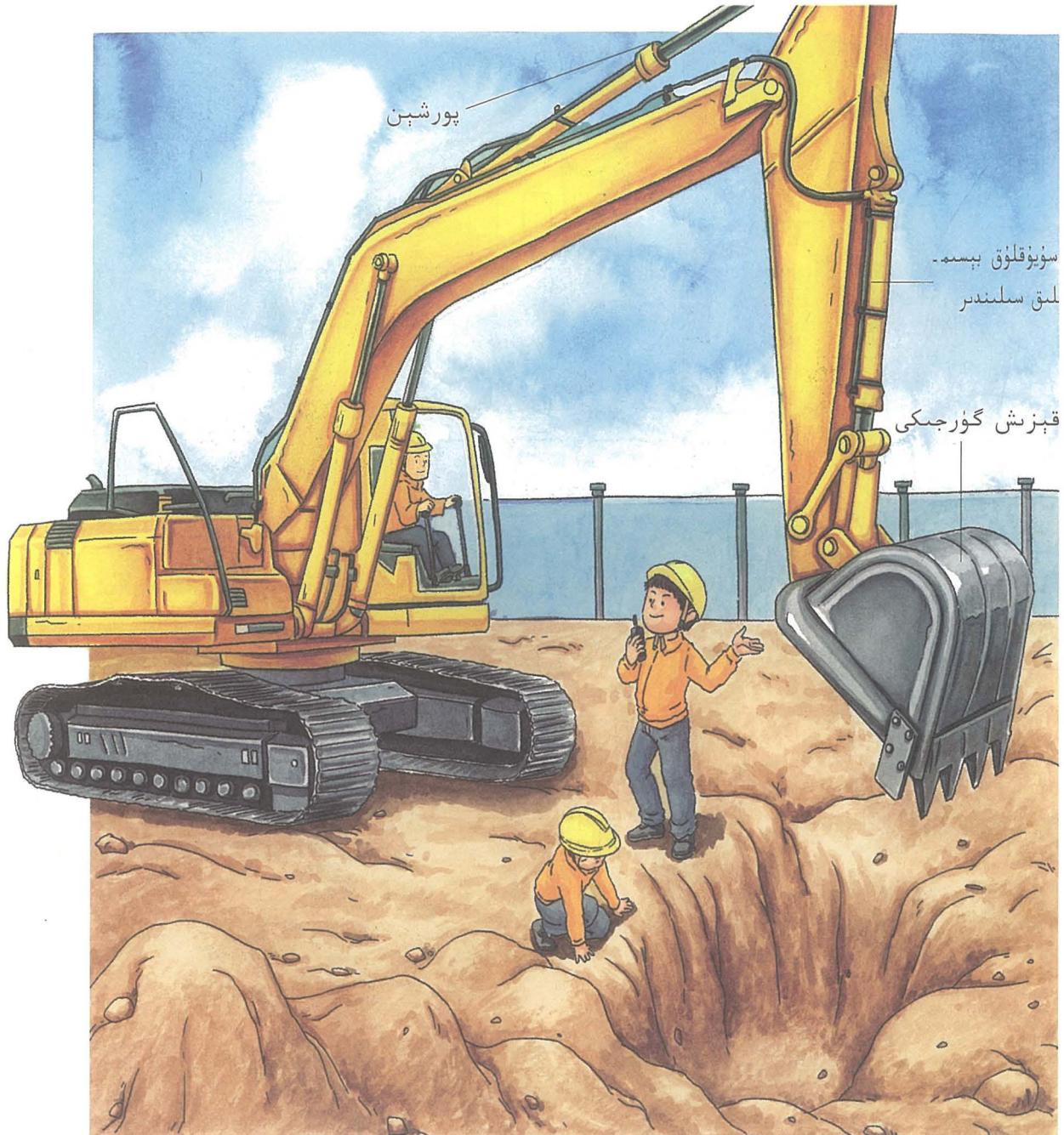

首先登场的是挖掘机。

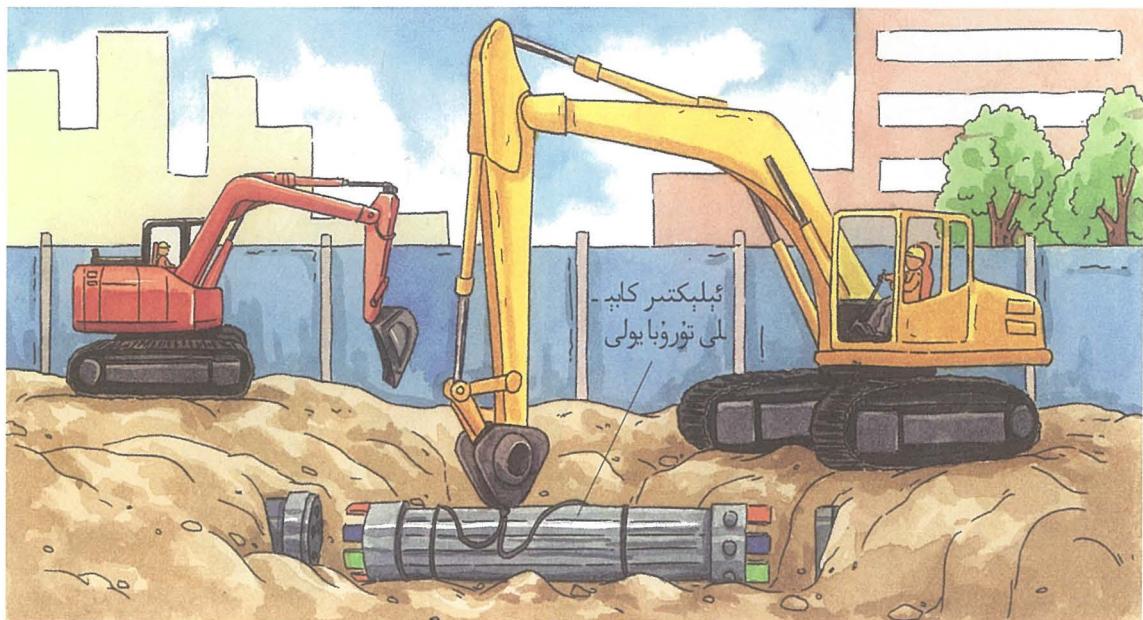
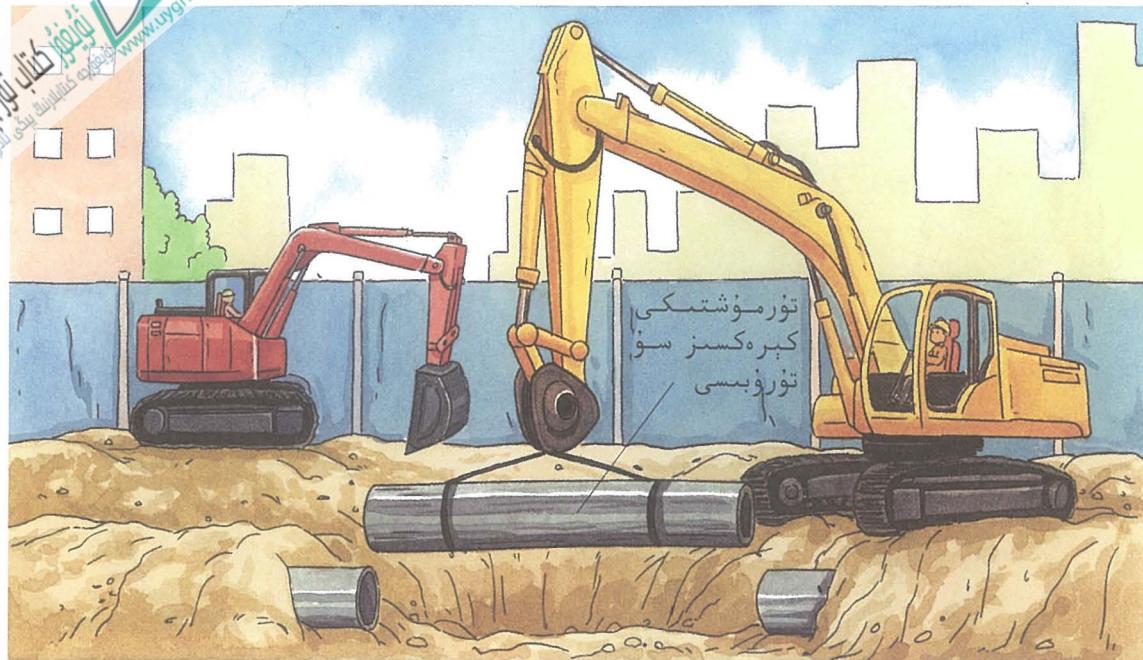
挖掘机有长而有力的手臂，手臂前端装有带铁齿的铲斗。它可以轻松地帮助建筑工人挖出地基基坑。

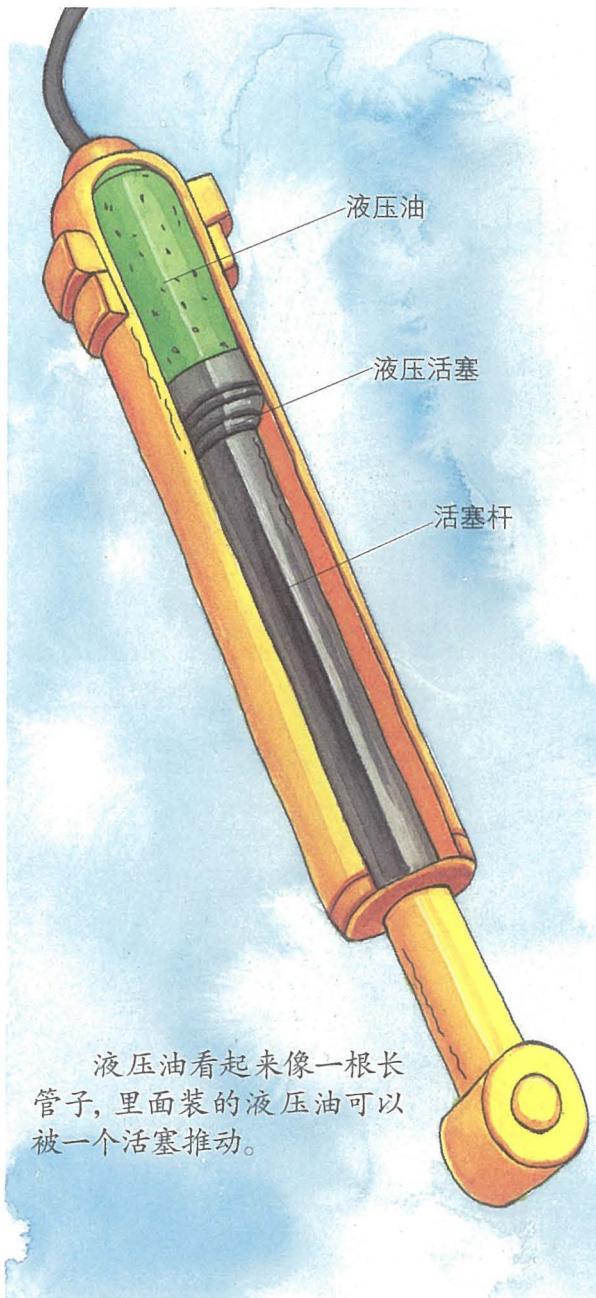
挖掘机挖出来的大坑，除了可以做地基之外，也可用于预埋管道。

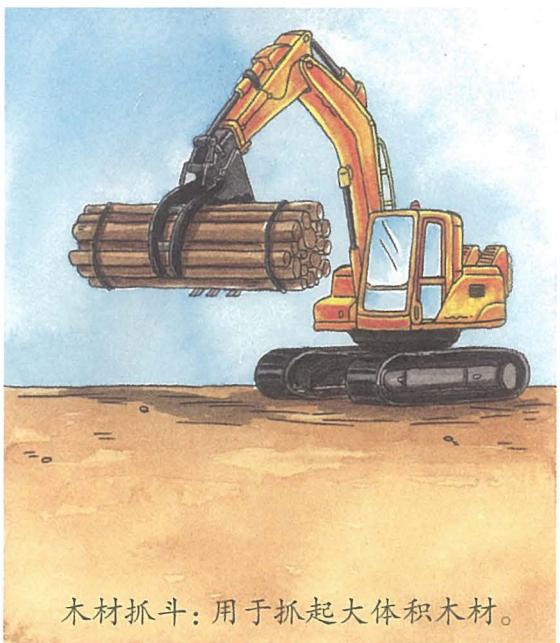
ئالدى بىلەن يېتىپ كەلگىنى قېزىش ماشىنىسى.
قېزىش ماشىنىنىڭ ئۆزۈن ھەم كۈچلۈك بىلىكى بولۇپ، بىلىكىنىڭ ئالدى تەرىپىد.
گە تۆمۈر چىشلىق قېزىش گۈرجىكى ئورنىتىلغان. قۇرۇلۇش ئىشچىلىرى ئۇنىڭ ياردىمدا.
دە قۇرۇلۇش ئۇلىنى ئاسانلا كولىيالايدۇ.

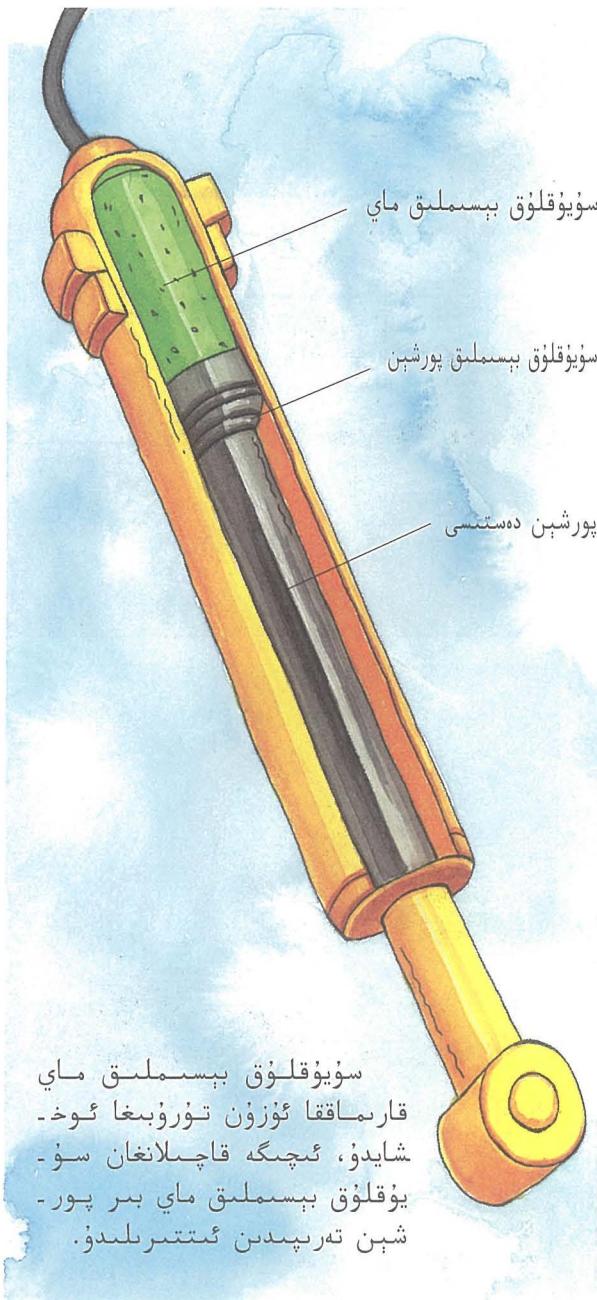
قېزىش ماشىنىسى كولىغان چوڭ ئورەكلىر ئۇل قىلىنغاندىن سىرت، يەنە بۇ يەرگە
 تۈرۈبا يوللىرى ئالدىن كۆمۈلدۈ.

液压挖掘机的手臂的动力来源是液压油缸，液压油缸里装满了液压油，这种特殊的油能传导动力到挖掘机的手臂、挖掘铲等每一个作业工具上。

挖掘机除了挖坑之外，还可以更换手臂前端的作业工具，做很多其他的工作。

سۇيۇقلۇق بېسىملىق قېزىش ماشىنىڭ ھەركەتلەندۈرگۈچى كۈچ مەنبەسى
سۇيۇقلۇق بېسىملىق ماي سليندرى بولۇپ، سۇيۇقلۇق بېسىملىق ماي سليندر بىغا سۇ.
يۇقلۇق بېسىملىق ماي قاچىلانغان، بۇ خىل ئالاهىدە ماي ھەركەتلەندۈرگۈچى كۈچنى قې.
زىش ماشىنىنىڭ بىلىكى، قېزىش گۈرجىكى قاتارلىق مەشغۇلات قوراللىرىغا يەتكۈزە.
لەيدۇ.

قۇلۇلە شەكىللەك چاڭگال سۈكەن: ئۇششاق تاش،
قۇم - شېغىل، لاي - توپىلارنى كولاشقا ئىشلىتىلدى.

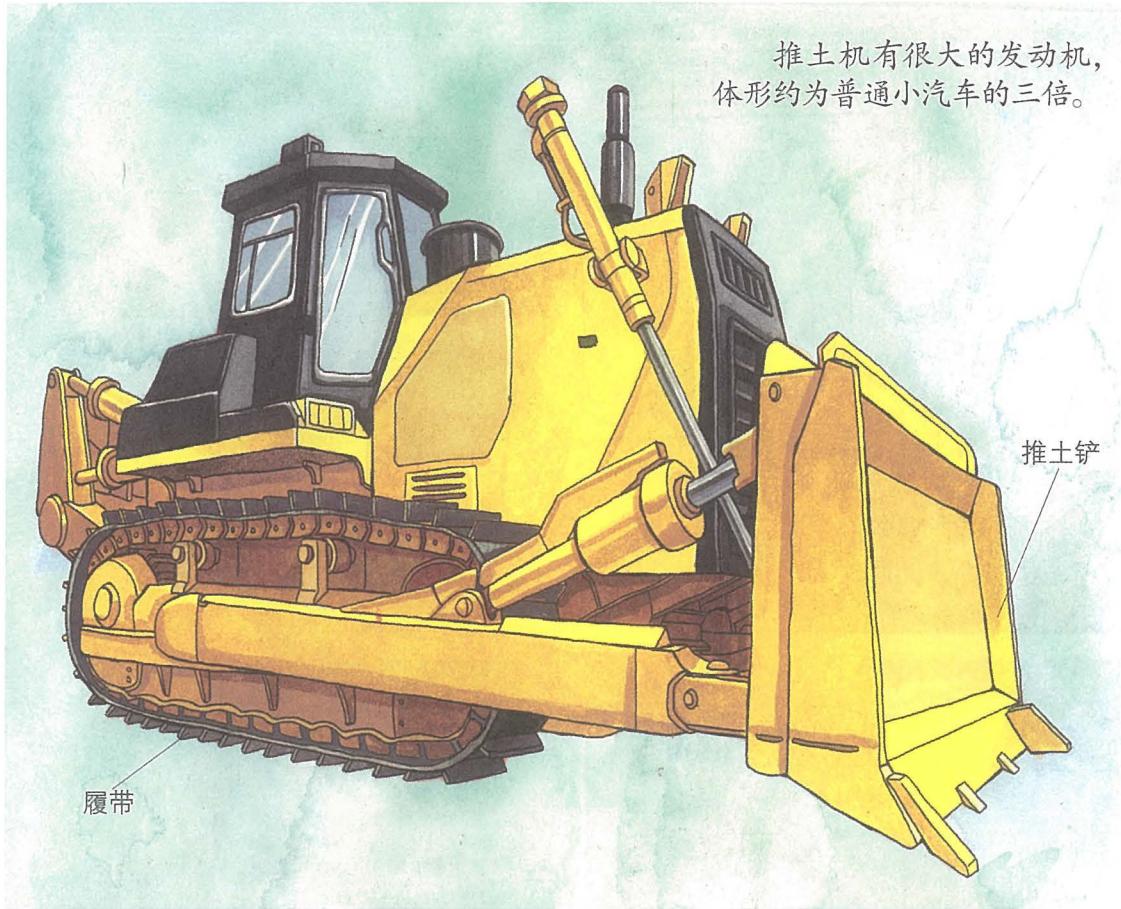

كۆپ بارماقلقىق چاڭگال سۈكەن: كېرىھكـ.
سىز، كونا مېتال ياكى ئاپتوموبىللارنى قاـ
مالالاپ تۇتۇشقا ئىشلىتىلدىـ.

ياغاج ماتپىياللرىنى قاماللاپ تۇتىدىغان
چاڭگال سۈكەن: بۇ، دۆۋە - دۆۋە ياغاج ماتپىـ
ياللىرىنى قاماللاپ تۇتۇشقا ئىشلىتىلدىـ.

قېزىش ماشىنىسى ئورەك كولاشتىن باشقا، يەنە بىلىكىنىڭ ئالدى تەرىپىدىكى مەشـ
خۇلات قوراللىرى ئالماشتۇرۇلسا، يەنە نۇرغۇن ئىشلارنى قىلاالايدۇـ.

推土机铲土

铲好之后堆到一边

铺平

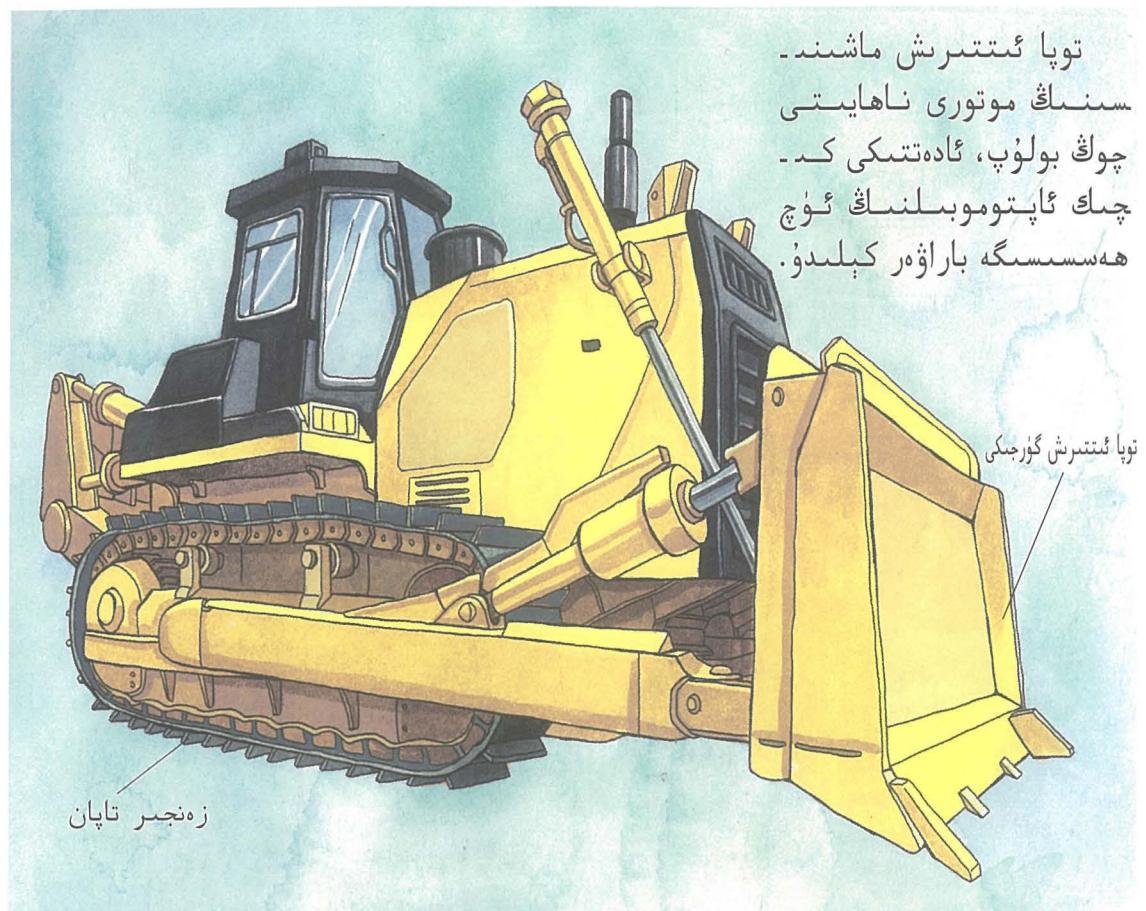
管道都铺设好啦，挖掘机挖出的土在旁边堆成了小山丘，轮到推土机登场了！

推土机慢慢爬上土堆，一层又一层，把土堆推平。

推土机和挖掘机一样，推土的铲子也能卸下来，如果遇到土里有推不动的树根，推土机能把推土铲换成尖尖的铁耙，一口气就能把树根挖出来。

توبَا ئىتتىرىش ماشىندى -
سىنىڭ موتورى ناھايىتى
چوڭ بولۇپ، ئادەتتىكى كە -
چىك ئاپتوموبىلىنىڭ ئۈچ
ھەسسىسىگە باراۋەر كېلىدۇ.

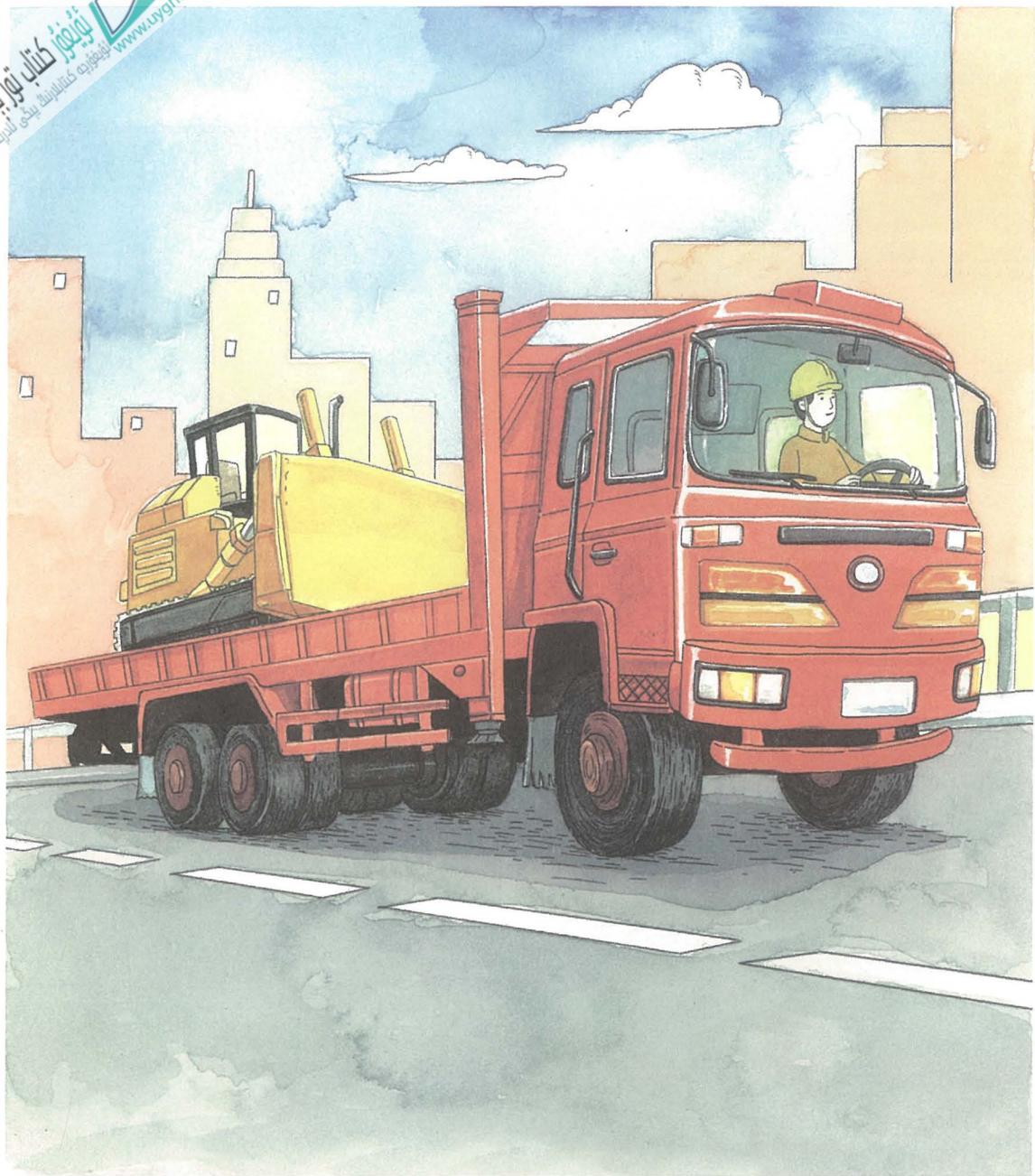
تۇرۇبىلار ياتقۇزۇلدى، توبَا قېزىش ماشىنىسى كولاب چىقارغان توبَا تاغىدەك دۆۋەلىنىپ
كەتكەن بولۇپ، نۆۋەت توبَا ئىتتىرىش ماشىنىسىغا كەلدى!
توبَا ئىتتىرىش ماشىنىسى توبَا دۆۋىسىگە ئاستا - ئاستا چىقىپ، توبىنى بىر قەۋەت -
بىر قەۋەتتىن تۇرتۇپ يېيتىدۇ.

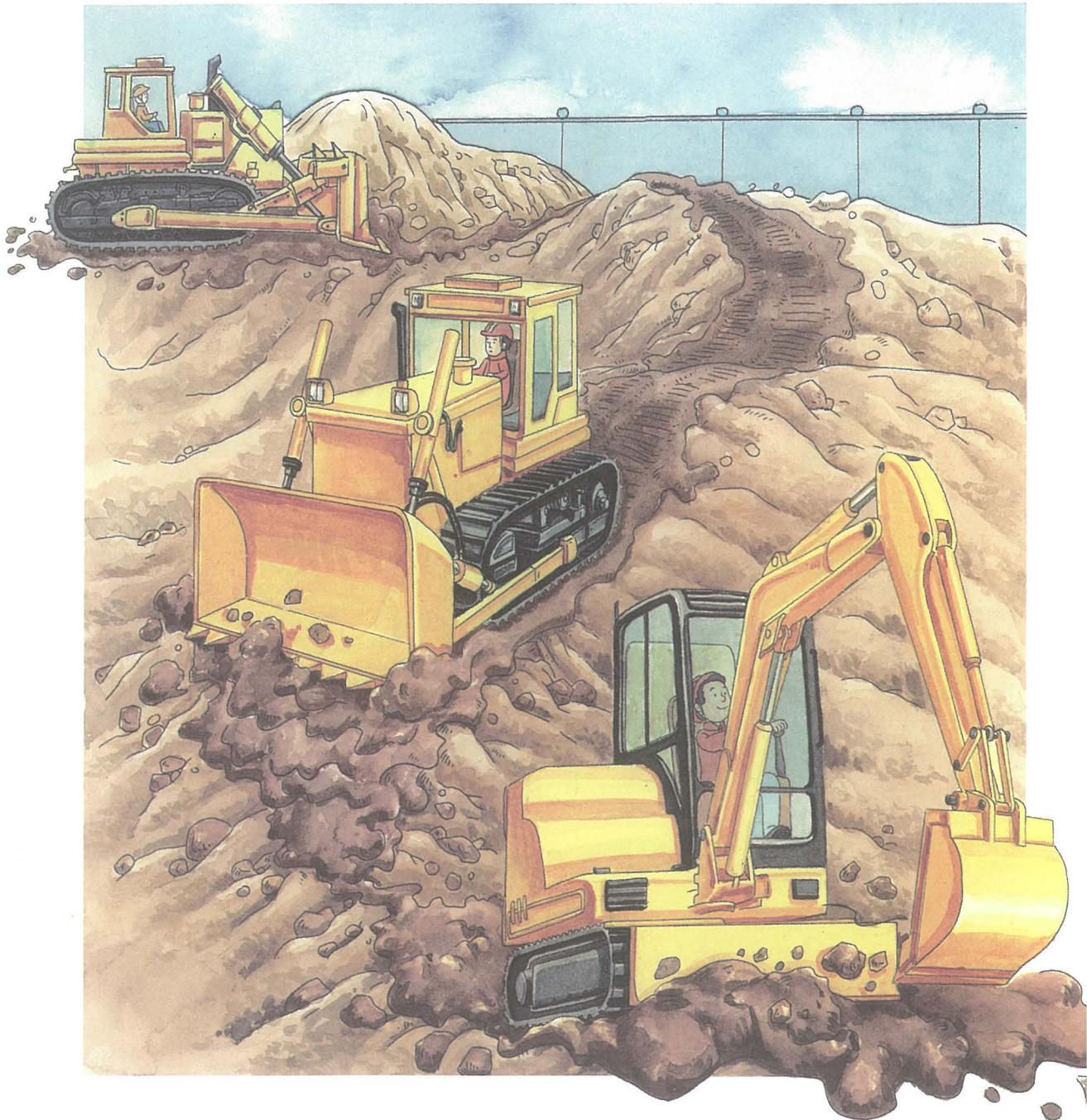
تۈپا ئىتتىرىش ماشىنىسى بىلەن قېزىش ماشىنىسى ئوخشاش، تۈپا ئىتتىرىدىغان گۈرجهكىمۇ چۈشۈرگىلى بولىدۇ، ئەگەر تۈپا دۆۋىسىدە ئىتتەرگىلى بولمايدىغان دەرەخ يىلتىزلىرى بولسا، تۈپا ئىتتىرىش ماشىنىسى تۈپا ئىتتىرىش گۈرجىكىنى ئۈچلۈق تىرىغا ئالماشتۇرۇپ، دەرەخ يىلتىزىنى بىردىمىدىلا كولاب چىقىرالايدۇ.

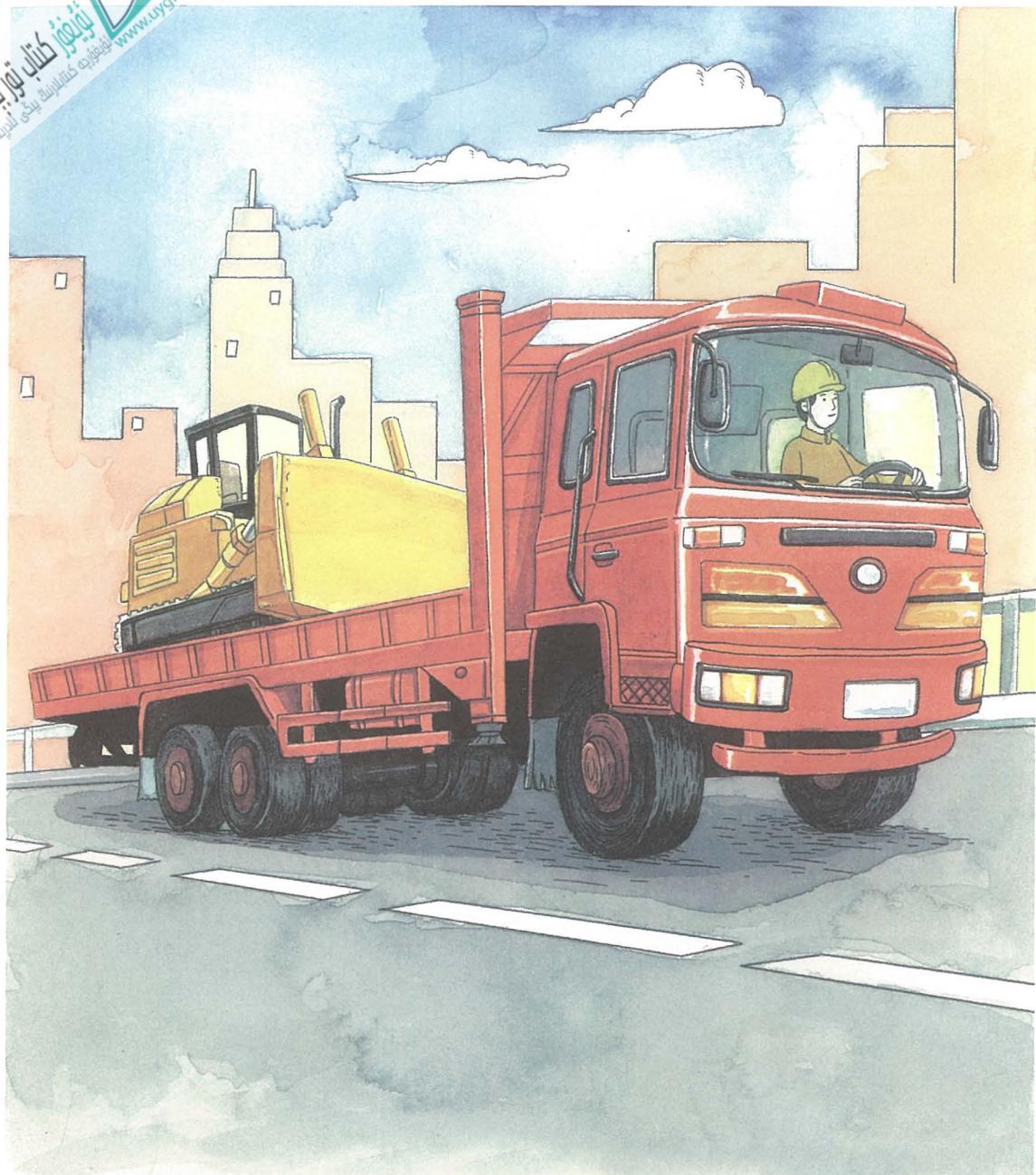
履带挖掘机和履带推土机都装有宽宽的带铁齿的履带，履带能分散机械的重量，让它们在崎岖泥泞的道路上平稳前进。

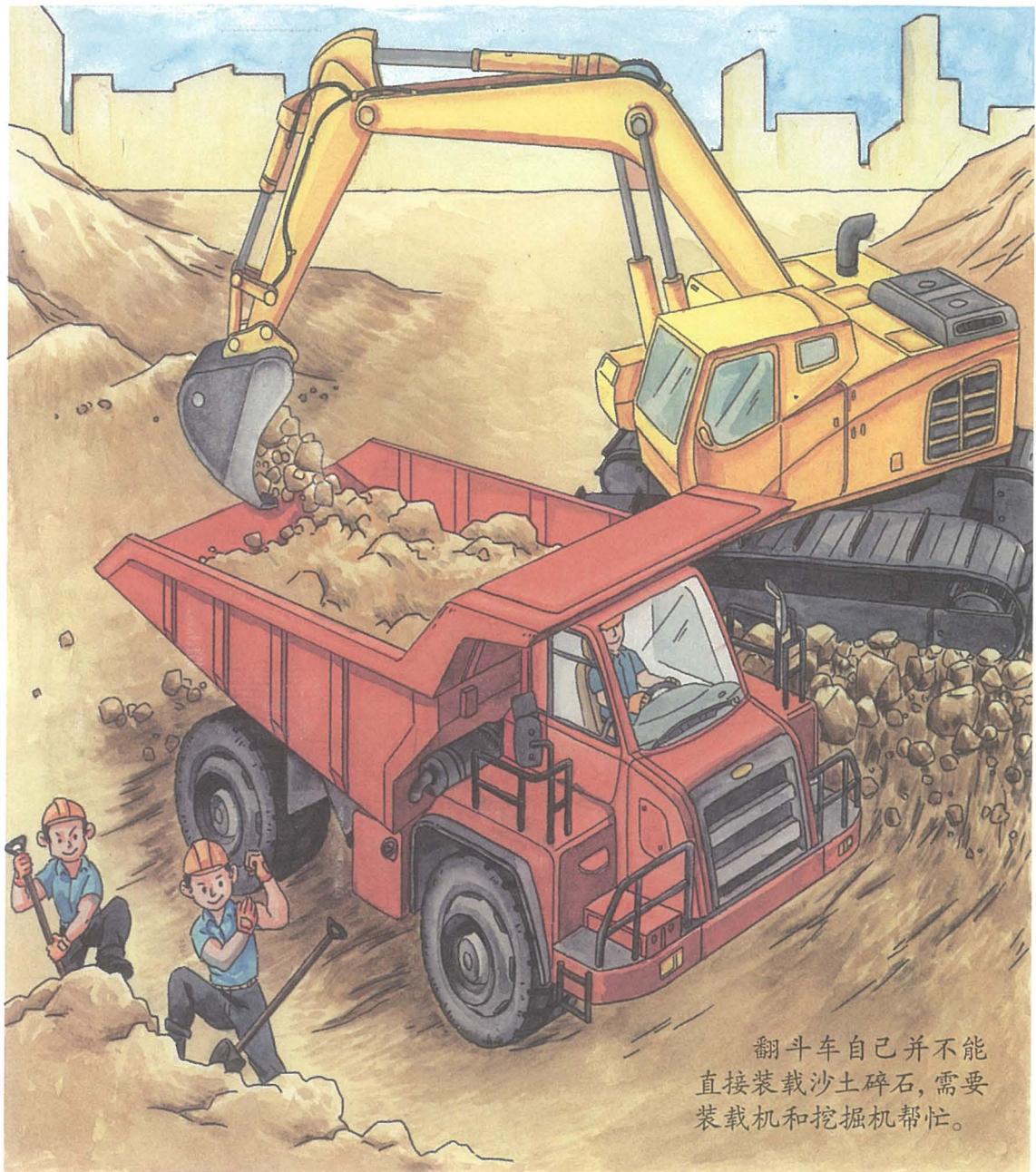
装有履带的机械在马路上前进的速度很慢，而且履带的铁齿会划伤路面，所以装有履带的机械通常都会由拖车运送到工地上。

زەنجىر تاپانلىق قېزىش ماشىنىسى ۋە زەنجىر تاپانلىق توپا ئىتتىرىش ماشىنىنىڭ
ھەممىسىگە كەڭ تۆمۈر چىشلىق زەنجىر تاپان ئورنىتىلغان بولۇپ، زەنجىر تاپان بۇ ماشدە.
نيلارنىڭ ئېغىرلىقىنى تارقاڭلاشتۇرۇپ، ئوڭخۇل - دوڭخۇل، پاتقاڭ يولدىمۇ مۇقىم ئالغا
ئىلگىرلەشكە تۈرتكە بولىدۇ.

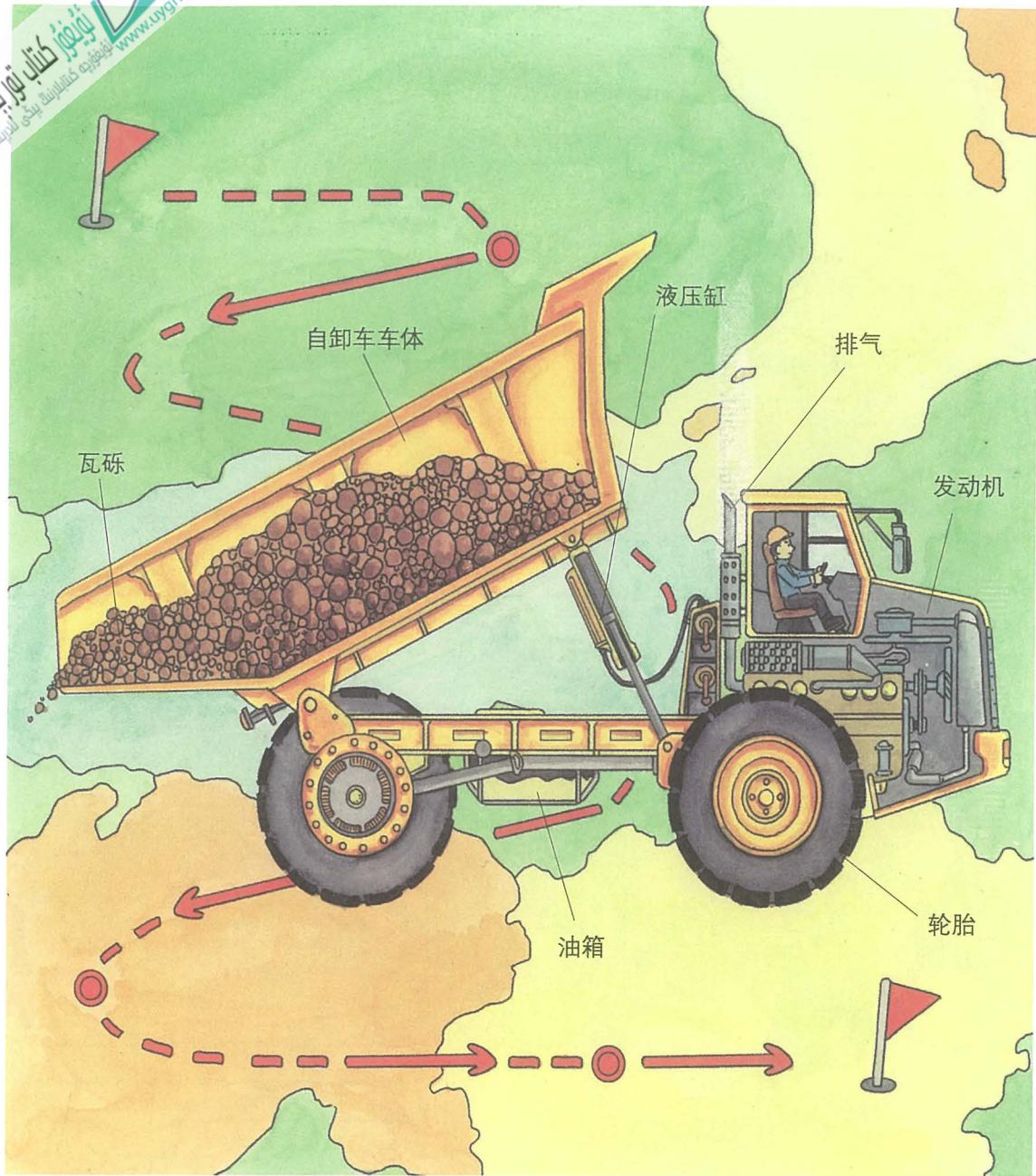

زەنجىر تاپانلىق ماشىنىڭ تاشىولدا يۈرۈش سۈرئىتى ناھايىتى ئاستا، ئۇنىڭ ئۆس-
تىگە زەنجىر تاپانلىق تۆمۈر چىشلار يول يۈزىنى بۇزۇۋەتكەچكە، زەنجىر تاپانلىق ماشى-
نىلار ئادەتتە كوزۇپلۇق ئاپتوموبىلدا قۇرۇلۇش ئورنغا ئاپسىزلىدۇ.

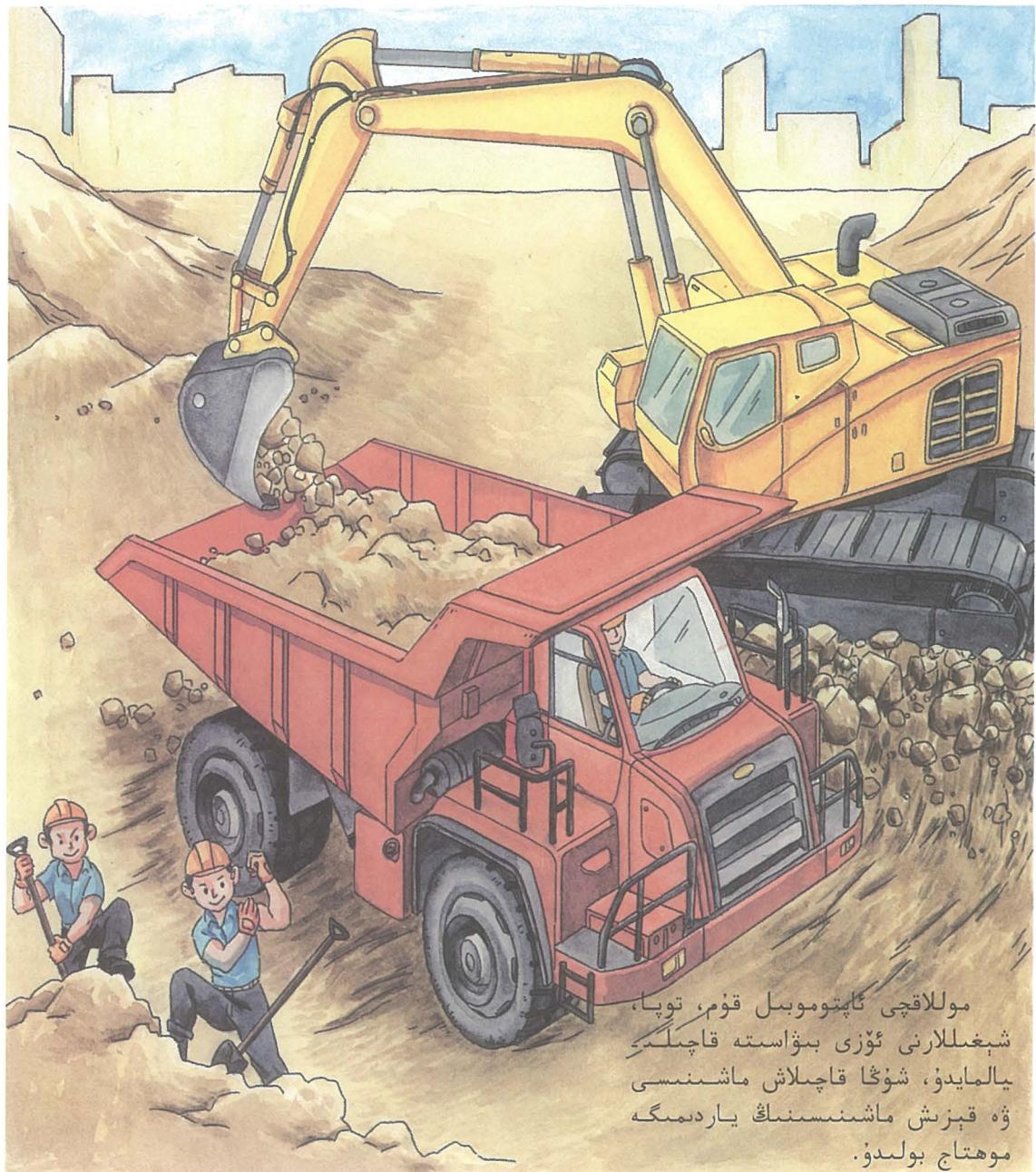

翻斗车自己并不能
直接装载沙土碎石，需要
装载机和挖掘机帮忙。

地面上积累的沙土太多了，我们需要翻斗车来把它们都运走！

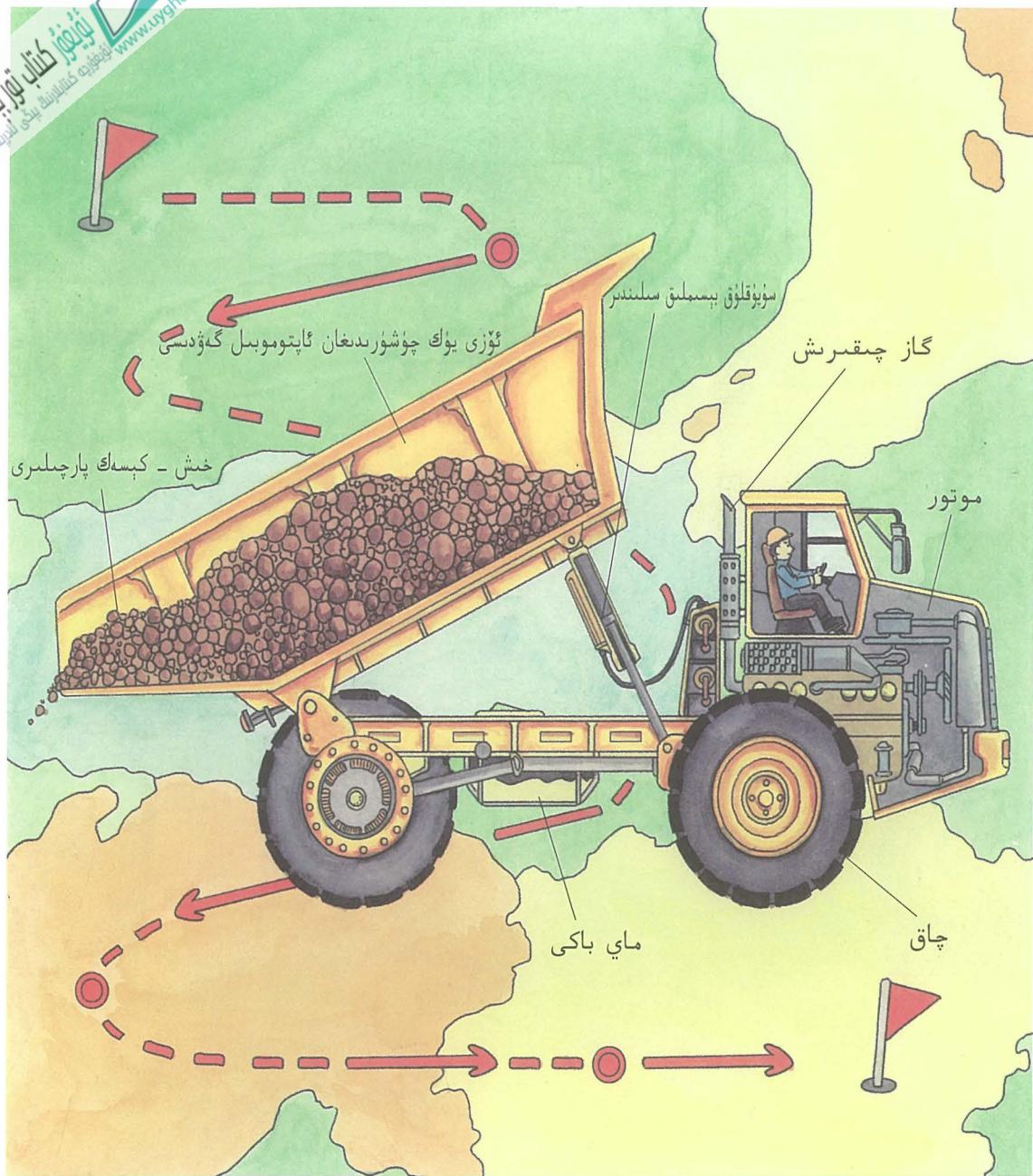

翻斗车有厚厚的轮胎和巨大的车斗，最擅长的就是装载大量的沙土碎石，把沙土碎石从一个地方运到另一个地方。

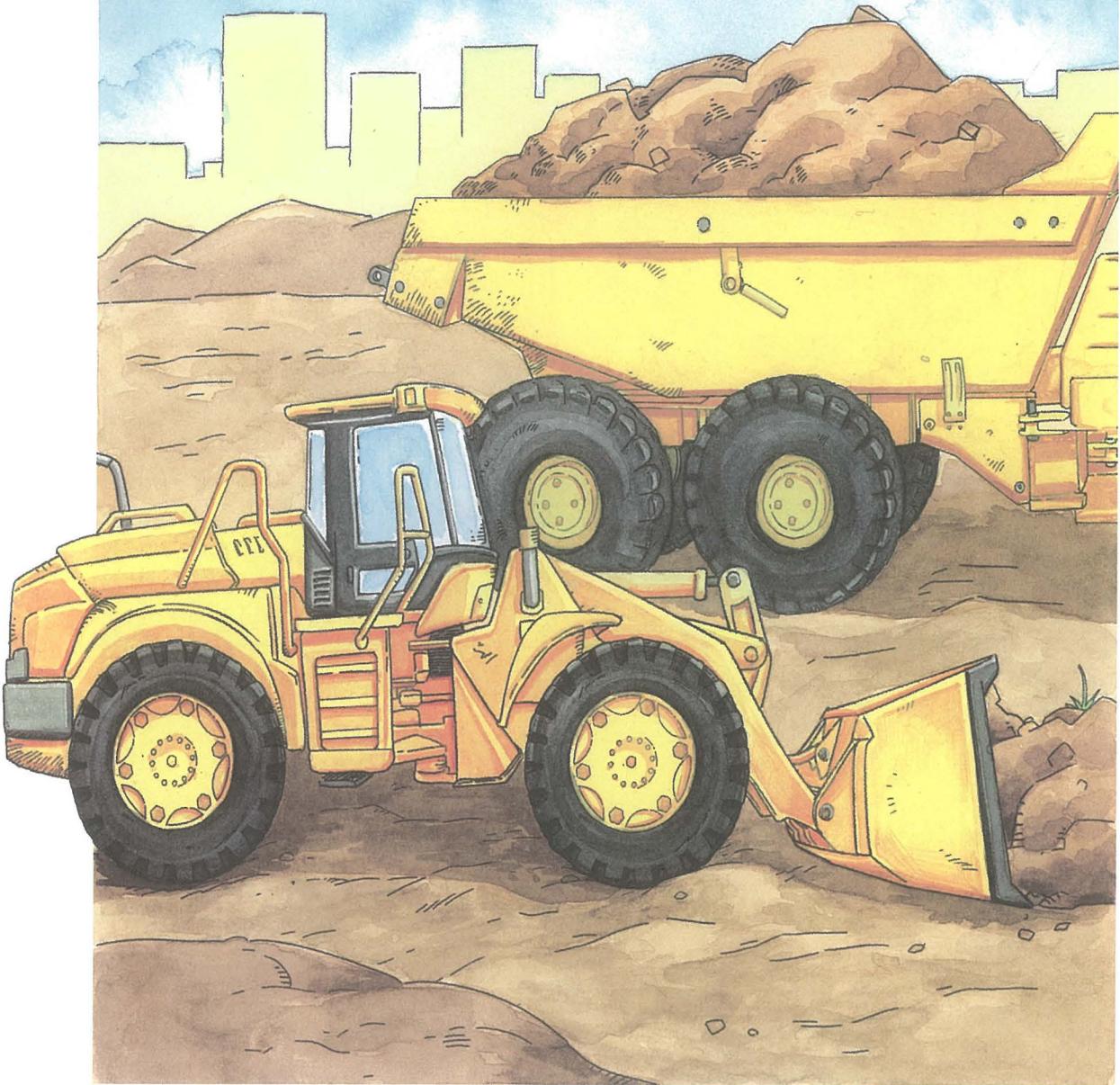
موللاچى ئاپتوموبىل قۇم، توپا،
شېخىلارنى ئۆزى بىۋاسىتە قاچىلىرى
يالمايدۇ، شۇڭا قاچىلاش ماشىنىسى
ۋە قېزىش ماشىنىنىڭ ياردىمىگە
موھتاج بولىدۇ.

يەر يۈزىدە قۇم - توپىلار ناھايىتى كۆپ يىغىلىپ قاپتو، بىز موللاچى ئاپتوموبىل بى-
لەن ئۇلارنى يۆتكۈۋېتىلە.

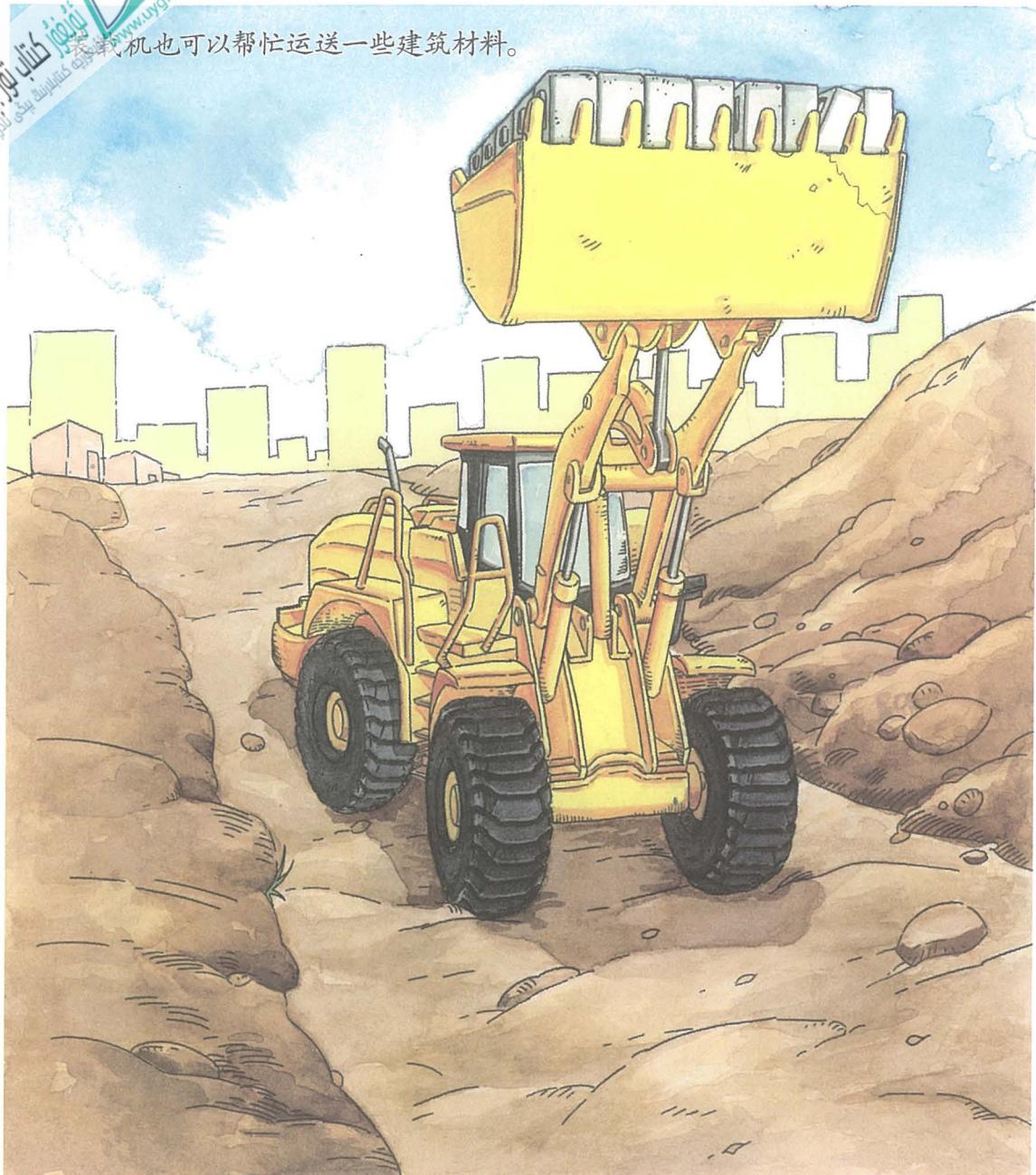

موللاچى ئاپتوموبىلىنىڭ قېلىن چاقى ۋە غايىت زور كوزۇپى بار، شۇڭا زور مىقداردد.
كى توپا - شېغىللارنى بىر يەردەن يەندە بىر يەرگە يۇتكەش ئەلڭ قولالىق.

装载机非常灵活，车身前半部分由液压系统驱动，能在非常狭窄的地方工作。

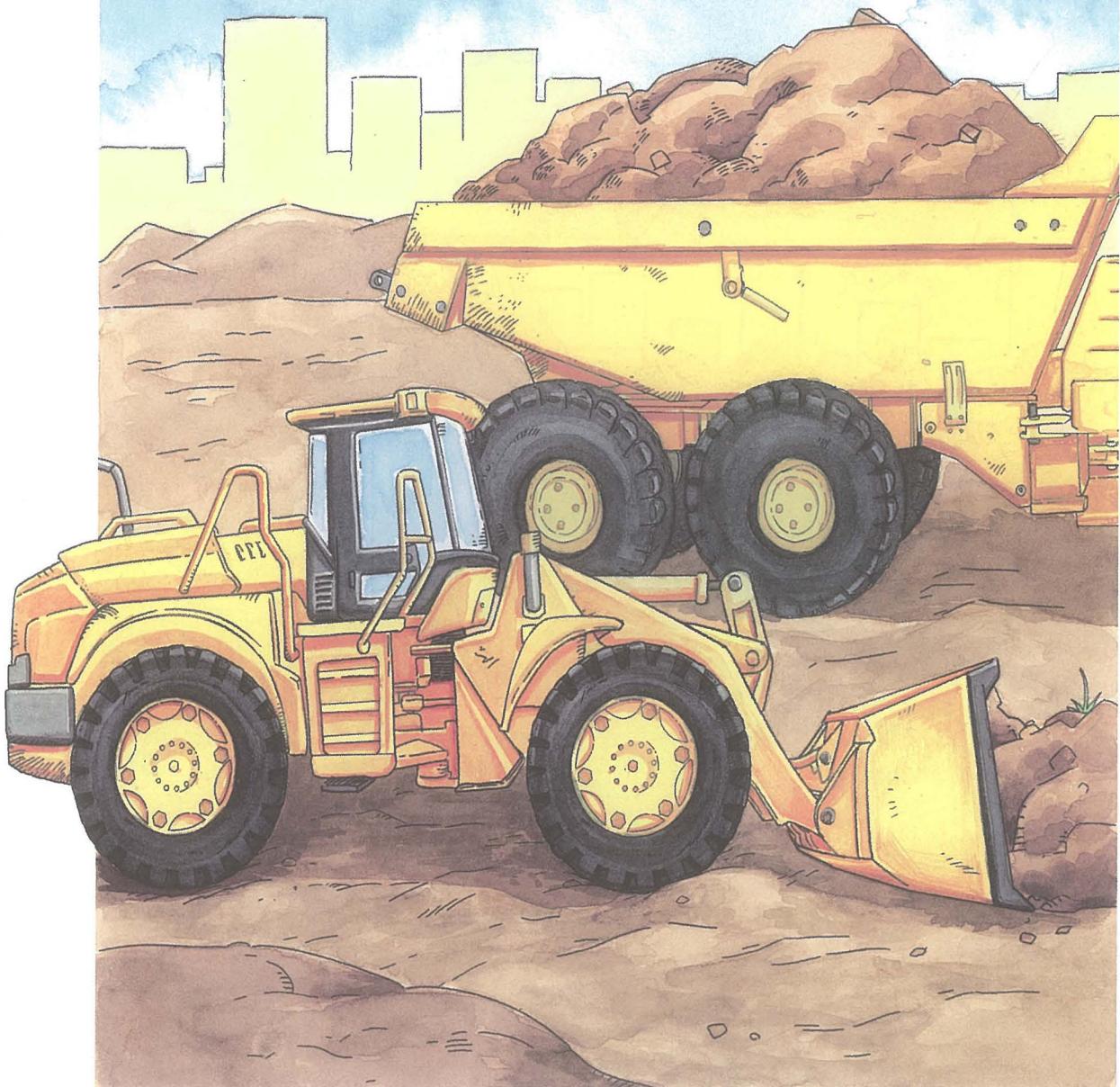

装载机长得有点像小型的挖掘机，是翻斗车的好朋友，它能用自己的铲斗铲起挖出的岩石和泥土，装进翻斗车的车斗。

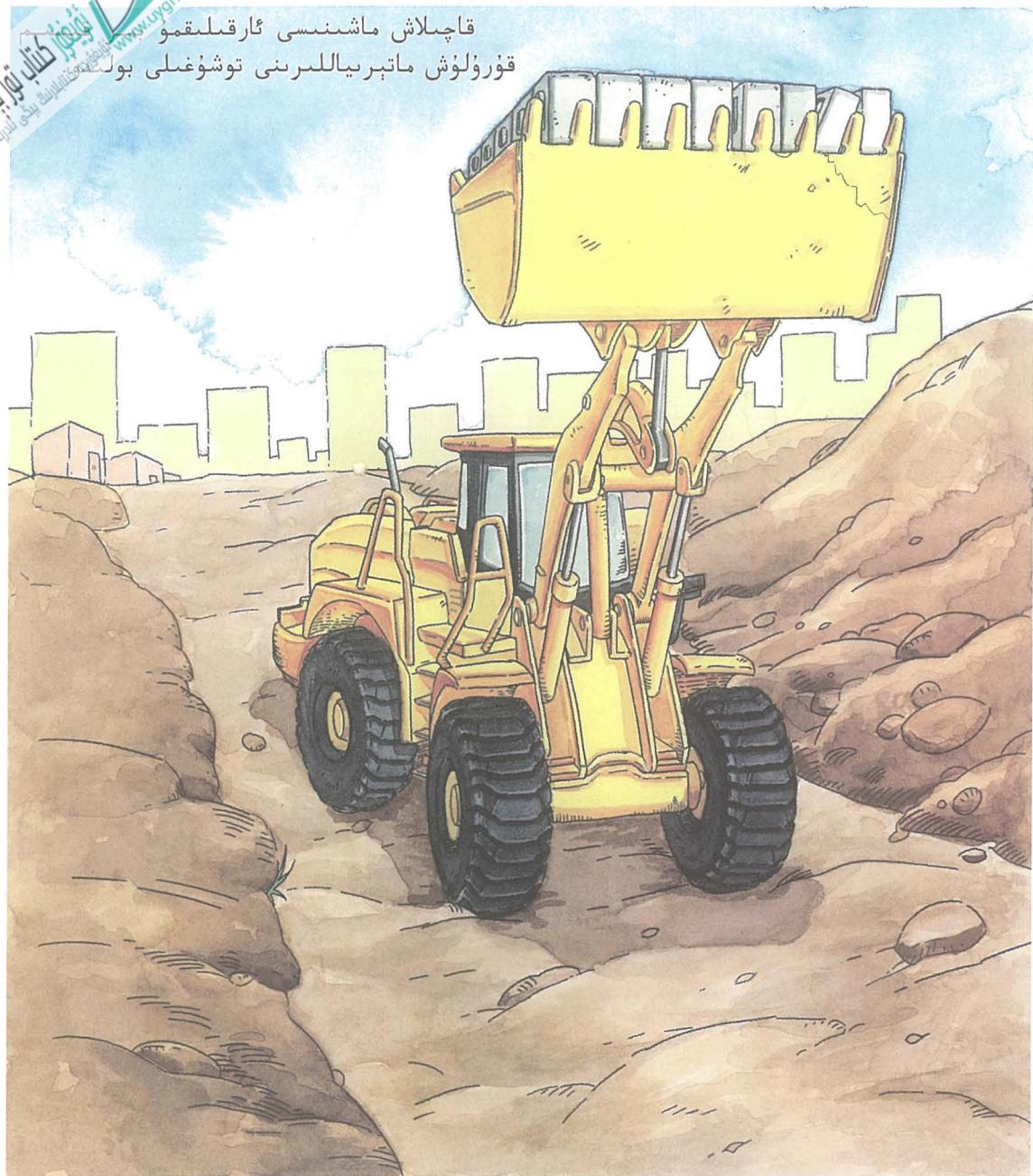

与装有履带的挖掘机和推土机不同，装载机一般配备的是轮子而不是履带。

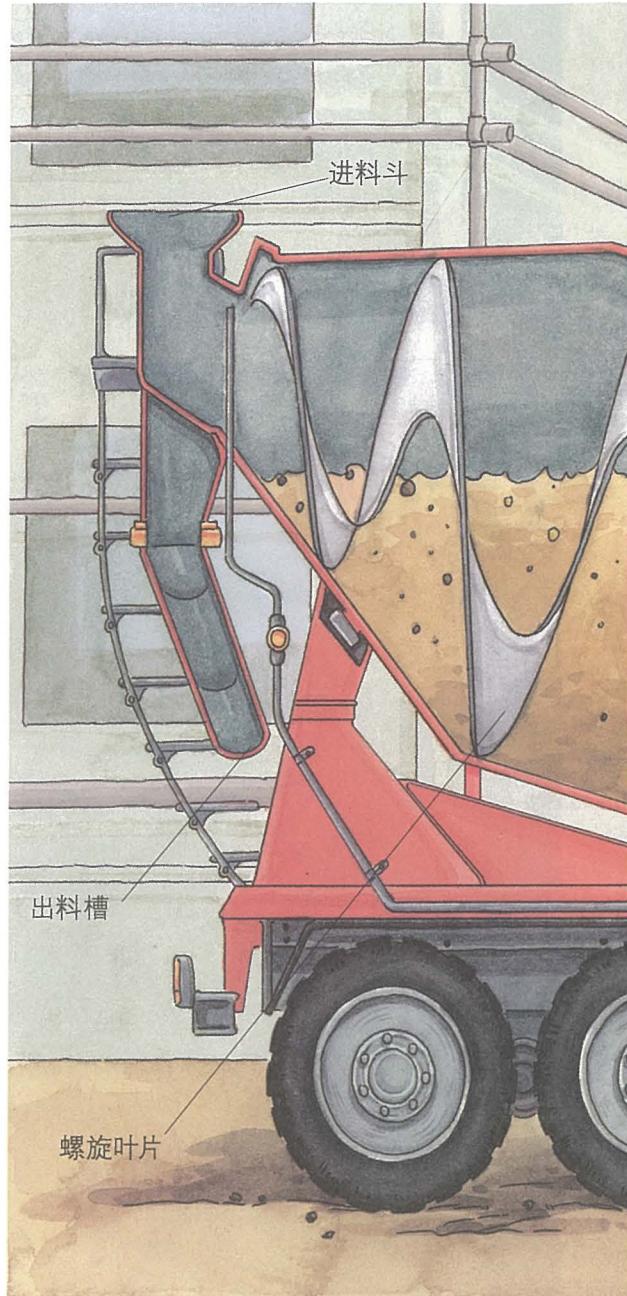
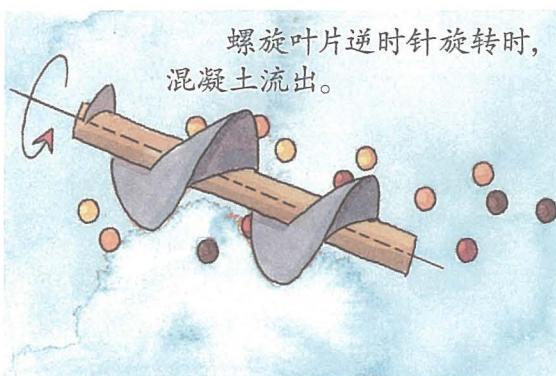
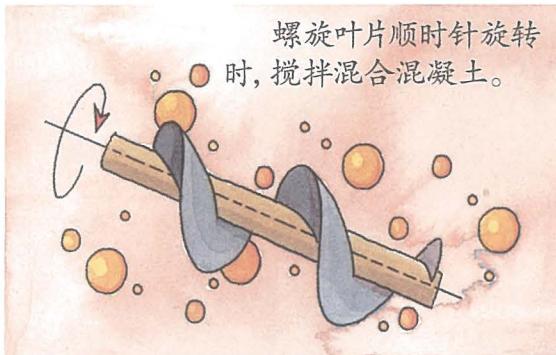
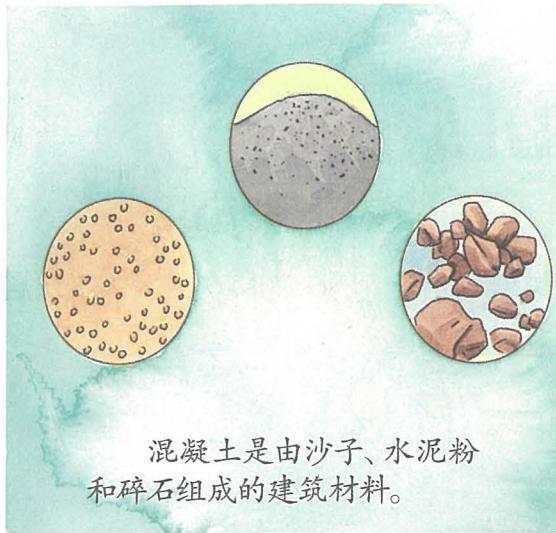
قاچلاش ماشىنىسى ناهايىتى جانلىق بولۇپ، ماشىنا گەۋدسىنىڭ ئالدىنلىق يېرىمى سۈيۈقلۈق بېسىملىق سىستېما ئارقىلىق ھەرىكەتلەنىدۇ، ئىنتايىن تار جايلاردىمۇ مدشغۇلات قىلايدۇ.

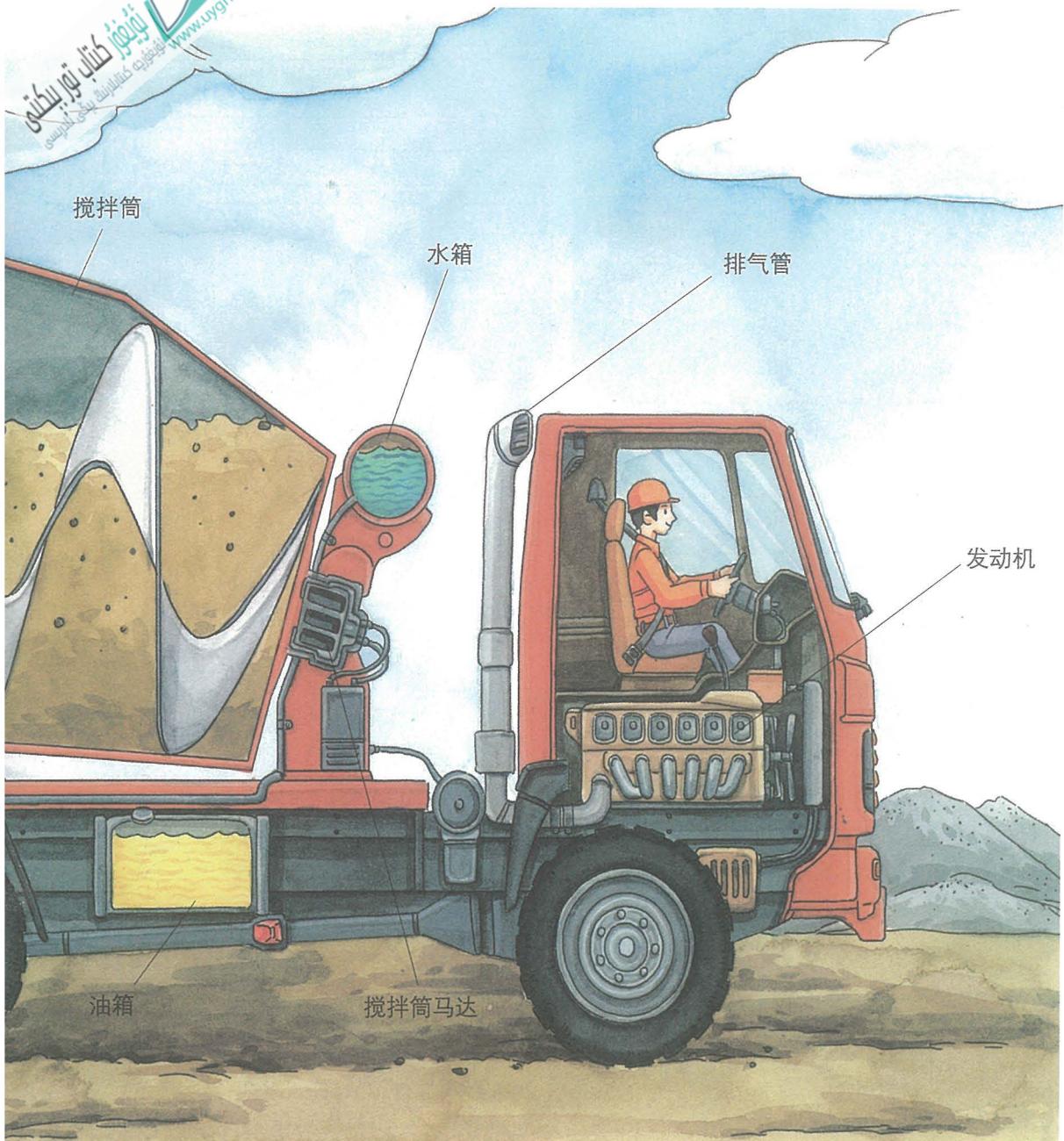
قاچلاش ماشىنىسى كىچىك تىپتىكى قېزىش ماشىنىسغا ئوخشап كېتىدىغان بولۇپ، موللاقچى ئاپتوموبىلىنىڭ «يېقىن دوستى» ھېسابلىنىدۇ، قاچلاش ماشىنىسى كولاب چىدۇ. قىريلغان تاغ جىنسلىرى ۋە توپىلارنى گۈرجىكى بىلەن موللاقچى ئاپتوموبىل كوزۇپىغا قاچلايدۇ.

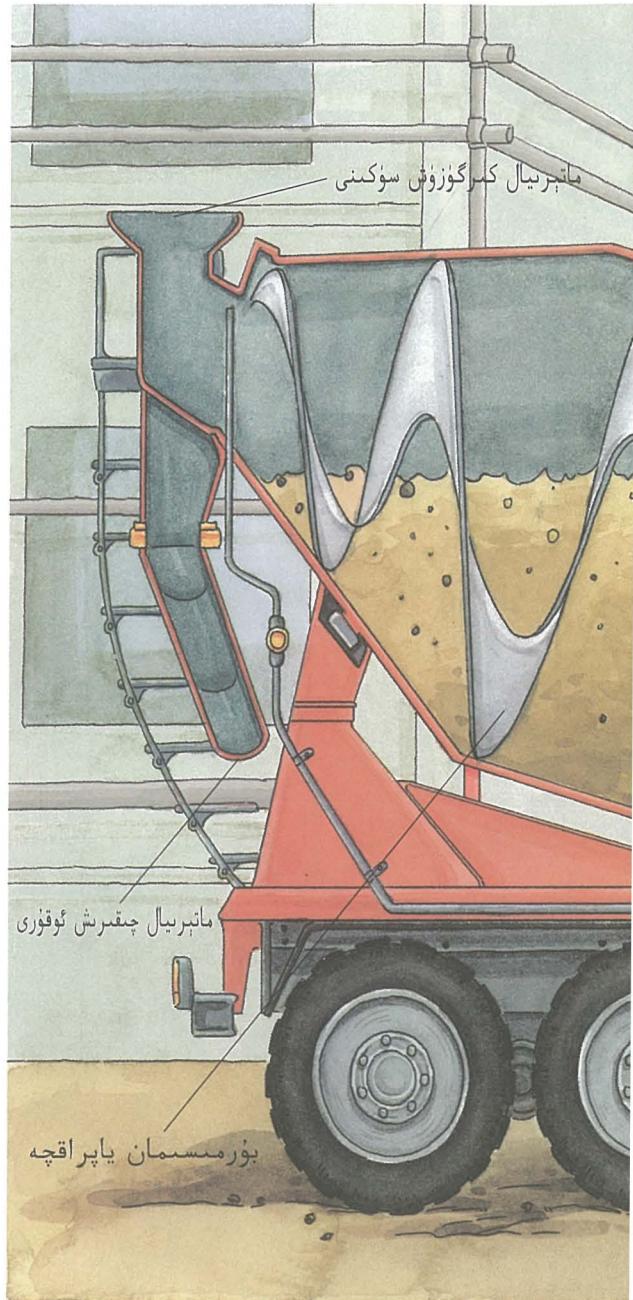
قاچلاش ماشىنىنىڭ زەنجىر تاپانلىق قېزىش ماشىنىسى ۋە توپا ئىتتىرىش ماشد.
نىسiga ئوخشىمايدىغىنى شۇكى، ئۇنىڭغا ئادەتتە زەنجىر تاپان ئەمەس، بىلكى چاق سەپلە.
نىدۇ.

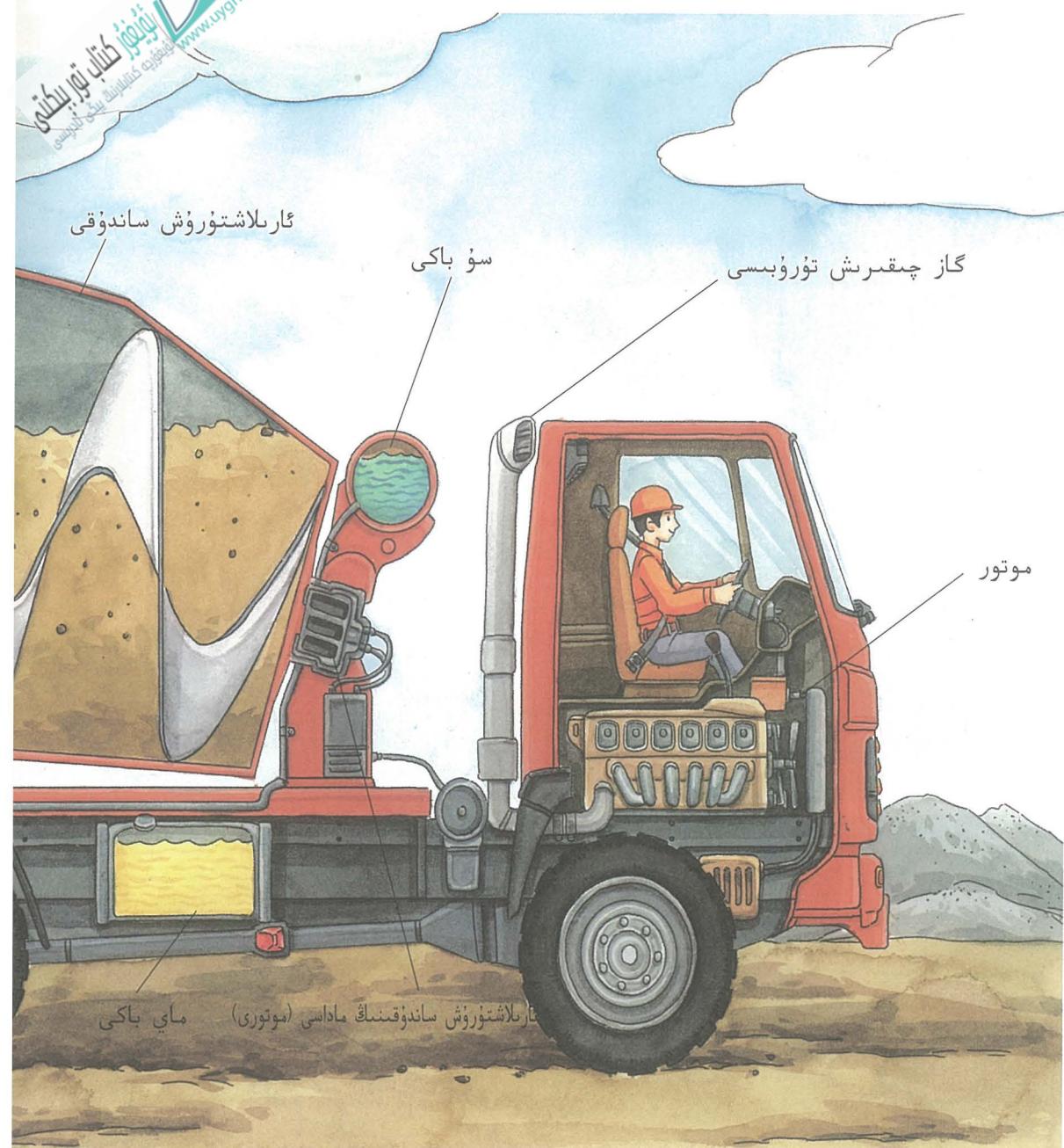
大楼的框架搭起来了，混凝土搅拌车也带着满罐子的混凝土开过来啦！

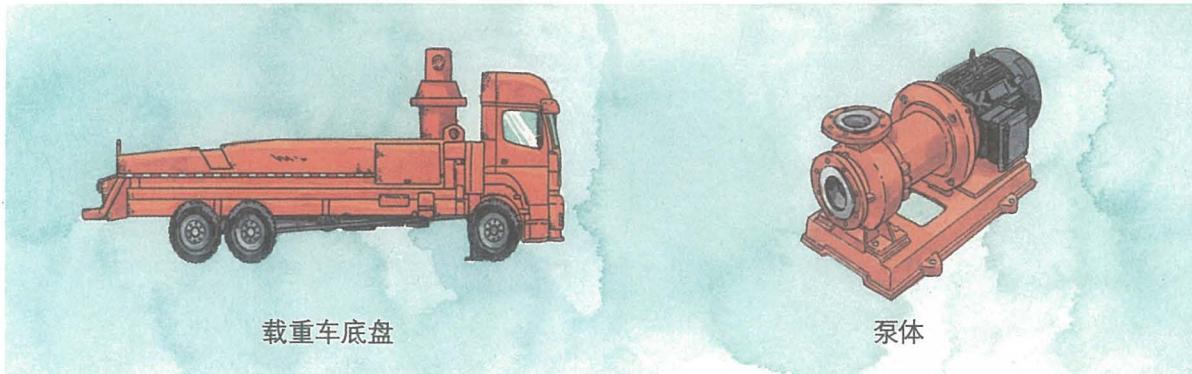
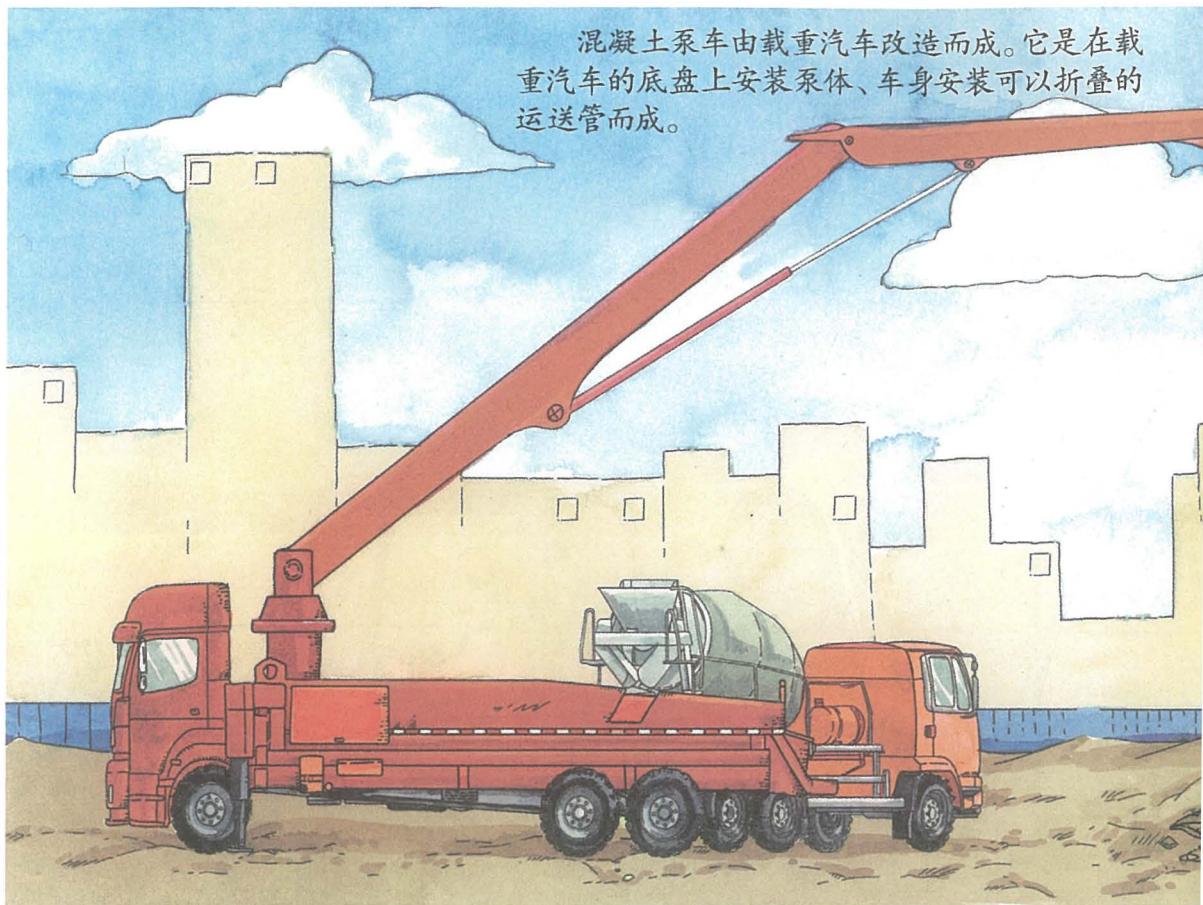
它的大罐子里装有螺旋叶片，会一直不停地旋转，在搅拌混合混凝土的同时，也能防止罐子里的混凝土凝结。

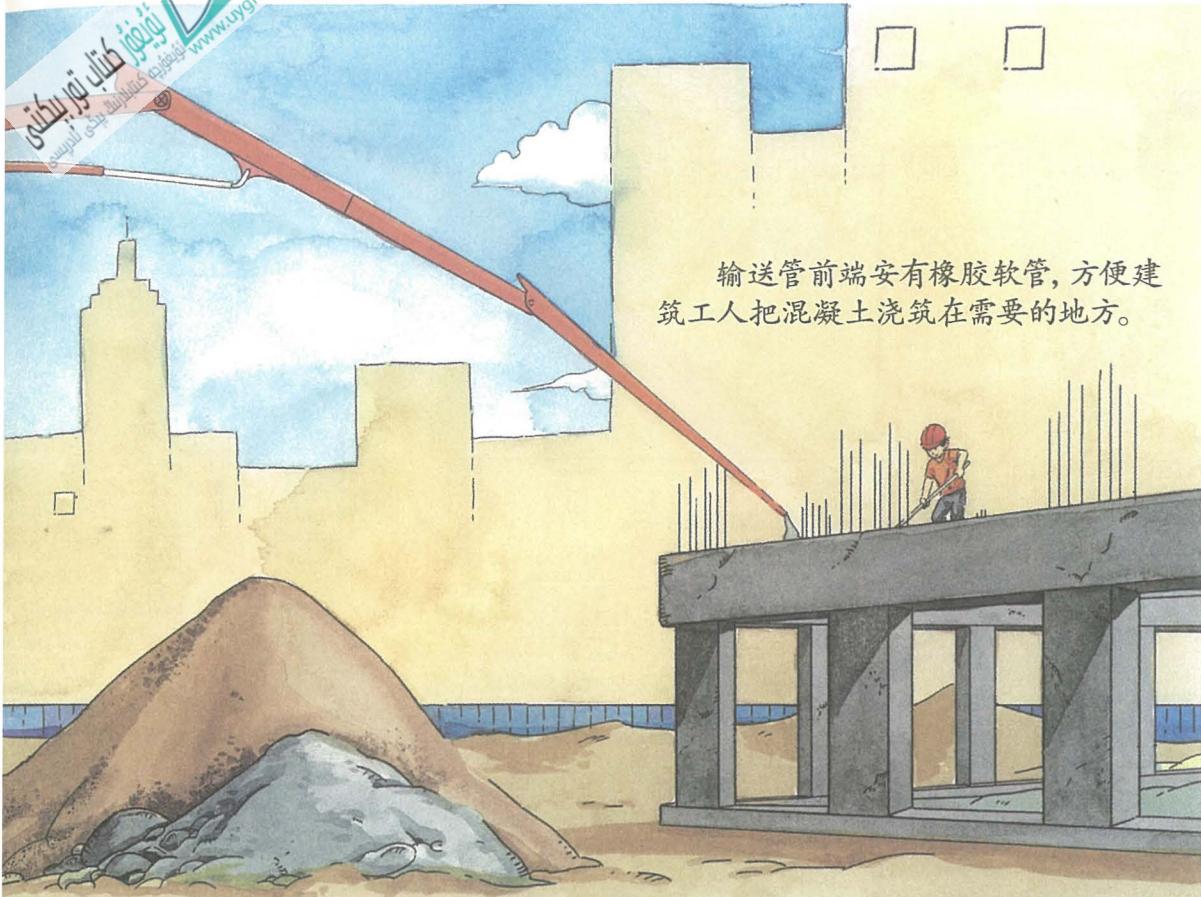
ئىمارەت جارسى قۇراشتۇرۇلدى، بېتون ئارلاشتۇرۇش ئاپتوموبىلىمۇ باكقا لق تولى
دۇرۇلغان بېتوننى ئېلىپ كەلدى!

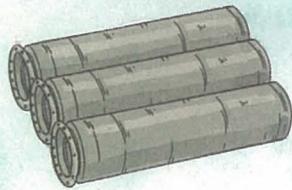
ئۇنگىدىكى يوغان باڭ ئىچىدە بۇرمىسىمان ياپراقچە بار بولۇپ، ۋختىماي ئايلىنىپ، ئارلاشما بېتۇننى ئارلاشتۇرۇش بىلەن بىر ۋاقتتا، يوغان باكتىكى بېتۇننىڭ قېتىۋە لىشىنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ.

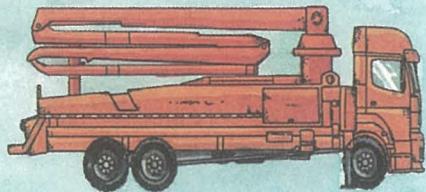
要给大楼铺水泥，还需要混凝土搅拌车的好搭档——混凝土泵车。

输送管前端安有橡胶软管，方便建筑工人把混凝土浇筑在需要的地方。

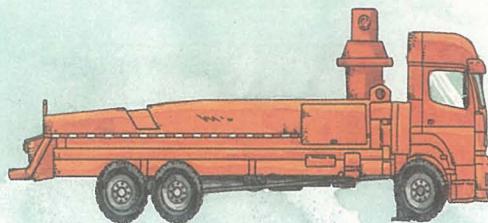
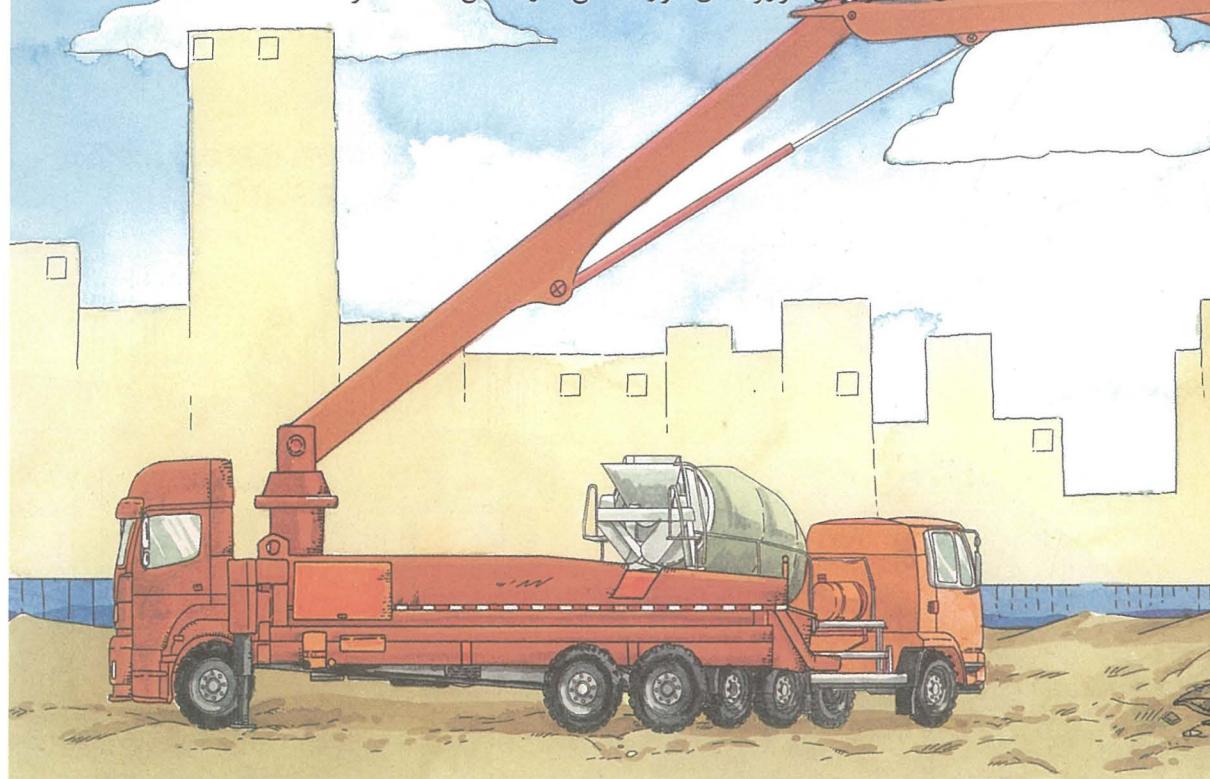
折叠输送管

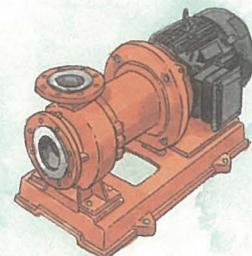
混凝土泵车

混凝土搅拌好水泥，就直接注入混凝土泵车的储料斗，再通过长长的输送管把水泥输送到需要的地方。

بېتون پومپا ئاپتوموبىلى ئېغىر تىپتىكى يۈك ئاپتوموبىلىدىن ئۆزگەرتىپ ياسالغان. ئۇ يۈك ئاپتوموبىل تەڭلىكىگە پومپا گەۋدسى، ئاپتوموبىل گەۋدسى-سەگ، قاتانىمىغان يەتكۈزۈش تۇرۇبىسى ئورنىتىش ئارقىلىق ياسىلىدۇ.

ئېغىر تىپتىكى يۈك ئاپتوموبىلىنىڭ تەڭلىكى

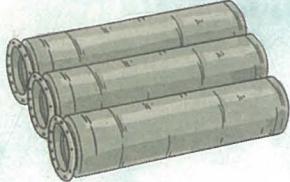

پومپا گەۋدسى

بىناغا سېمۇنت يېيىتىش ئۈچۈن، بېتون ئارىلاشتۇرۇش ئاپتوموبىلىنىڭ ياخشى ھە- راهى — بېتون پومپا ئاپتوموبىلى بولۇشى كېرەك.

يەتكۈزۈش تۇرۇبىسىنىڭ ئالدى ئۈچىغا كاۋا
چۈك تۇرۇبا ئورنىتلغان بولۇپ، قۇرۇلۇش ئىش
چىلىرىنىڭ بېتوننى ئېھتىياجلىق جايغا قويۇشـ
غا قولايلىق.

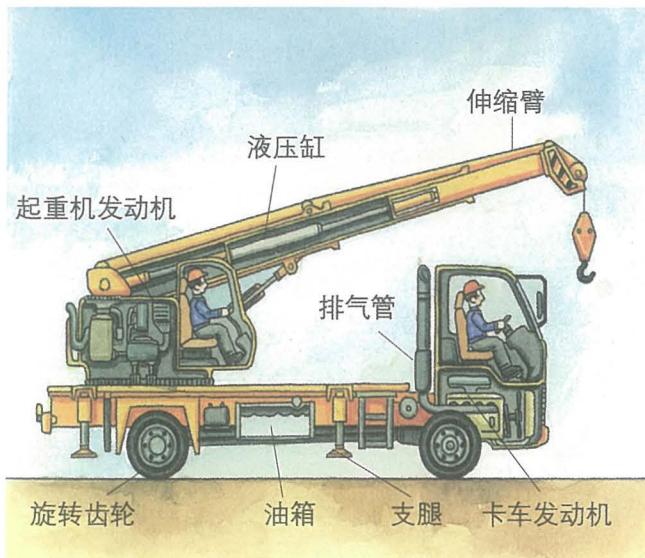
قاتلىنىدىغان يەتكۈزۈش تۇرۇبىسى

بېتون پومپا ئاپتوموبىلى

بېتون بىلەن سېمۇنتىنى ئارىلاشتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، بىۋاسىتە بېتون پومپا ئاپـ
توموبىلىنىڭ ماپىرىيال ساقلاش سۈكىنىگە قوْيۇلۇپ، ئاندىن ئۇزۇن يەتكۈزۈش تۇرۇبىسى
ئارقىلىق سېمۇنت كېتىدىغان جايغا يەتكۈزۈلىدۇ.

汽车起重机有两个发动机，一个用于驱动卡车，一个用于控制起重机。

起重机的旋转齿轮可以让起重机旋转到任何角度。

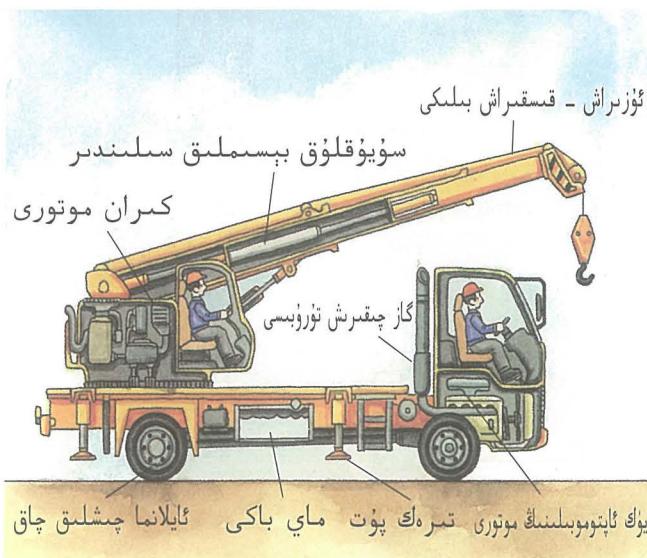
在工地另一边，汽车起重机正在用吊钩吊起一大捆建筑用的钢筋。

汽车起重机有带吊钩的伸缩臂，它能帮助建筑工人吊起沉重的建筑材料。

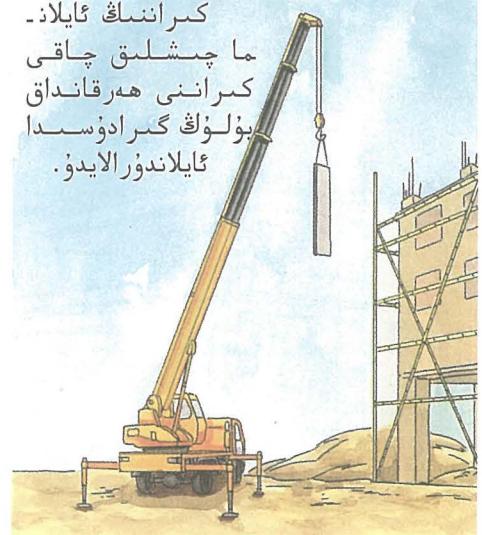

除了悬臂式起重机之外，建筑工地上通常还会用到塔式起重机。塔式起重机像一座高高的钢架塔，可以运送沉重的建筑材料到汽车起重机够不到的位置。

ئاپتوموبىل كرانتىڭ ئىككى موتورى بولۇپ،
بىرى يۈڭ ئاپتوموبىلىنى ھەرىكەندۈرۈشكە، يەنە
بىرى كرانتى تىزگىنلەشكە ئىشلىتىلىدۇ.

كرانتىڭ ئايلاذ -
ما چىشلىق چاقى
كرانتى ھەرقانداق
بۇلۇڭ گىرادۇسىدا
ئايلاندۇرالايدۇ.

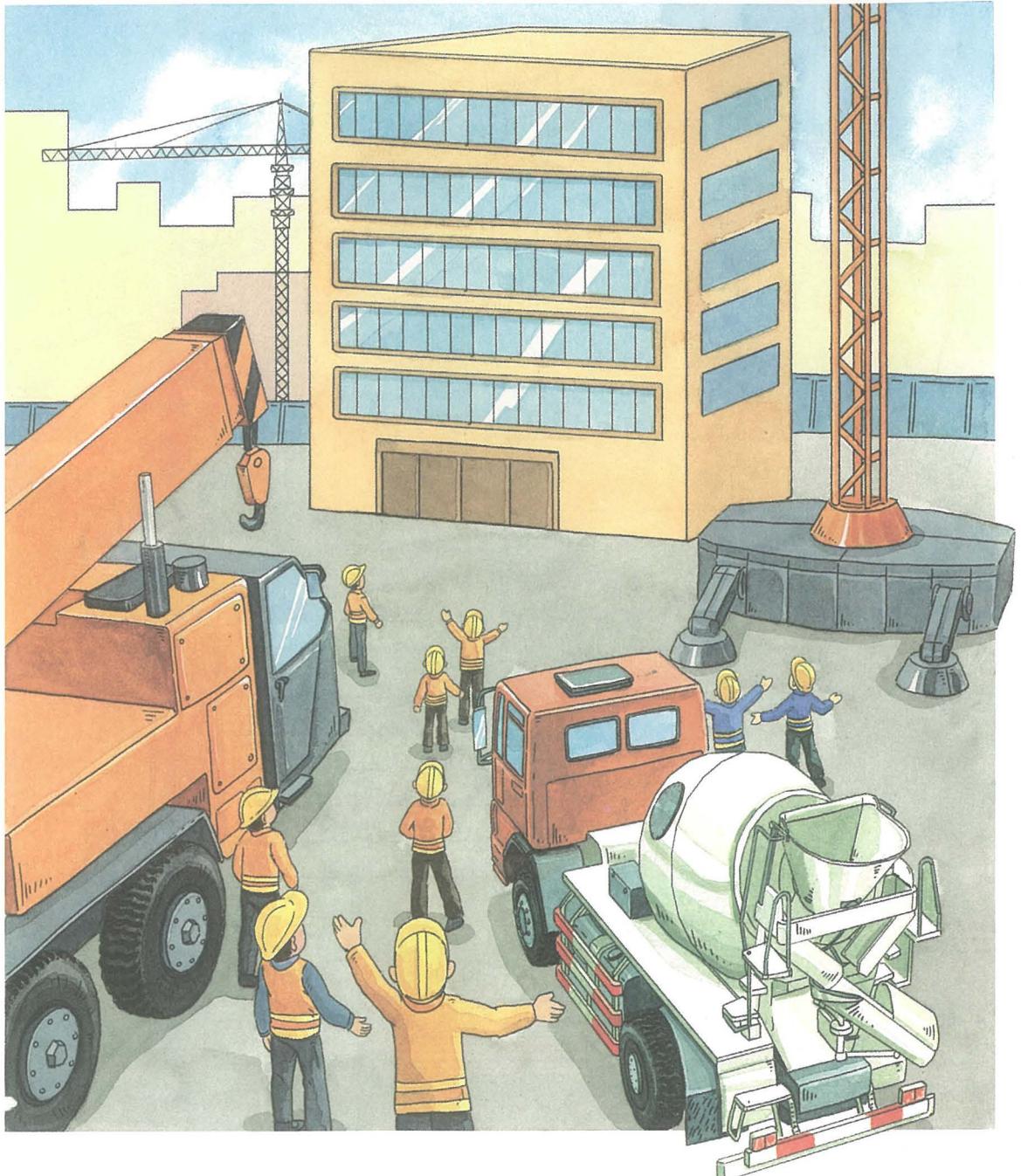
قۇرۇلۇش ئورنىنىڭ يەنە بىر تەرىپىدە، ئاپتوموبىل كران ئاسما ئىلمەك بىلەن قۇرۇ -
لۇشتا ئىشلىتىلىدىغان بىر باغلام پولات چىۋىقنى كۆتۈرۈۋاتىدۇ.
ئاپتوموبىل كرانتىڭ ئۆزىراپ - قىسىرىلايدىغان ئىلمەكلىك بىلىكى بار بولۇپ، ئۇ
قۇرۇلۇش ئىشچىلىرىنىڭ ئېغىر قۇرۇلۇش ماتېرىاللىرىنى كۆتۈرۈشكە ياردەم بېرىدۇ.

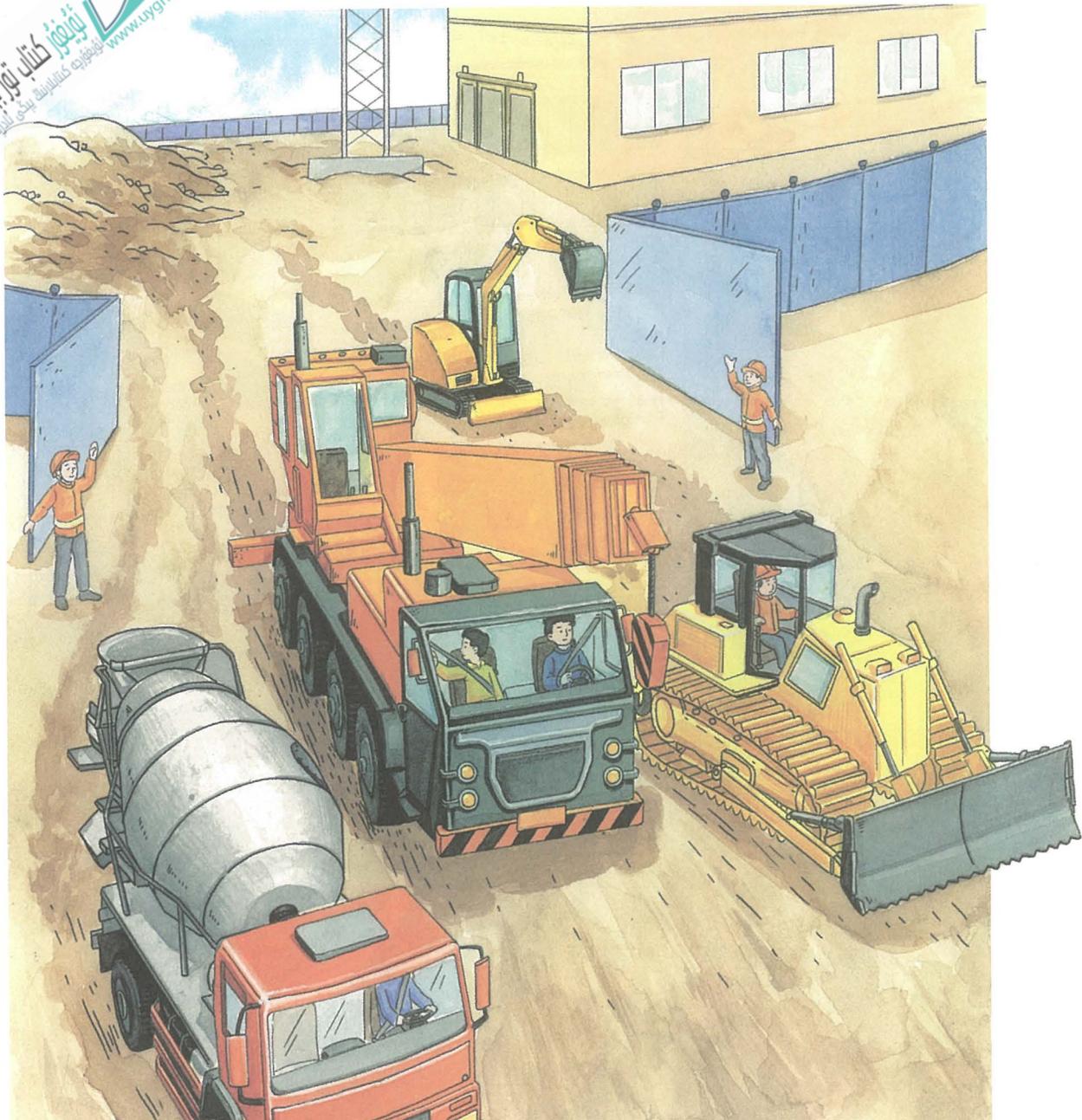
مۇنارىسىمان كىراننىڭ
مەشغۇلاتچىسى كىراننىڭ
ئىچكى قىسىمىدىكى شوتا ئار -
قىلىق كىران چوققىسىدىكى
مەشغۇلات ئۆيىگە چىقىدۇ.

مۇنارىسىمان كىراننىڭ
ئۇستىدىكى قورام تاش ئاساس -
لىقى كىراننىڭ ئېغىرلىقىنى
تەڭپۇڭلاشتۇرۇشقا ئىشلىتى -
لىپ، پولات جازنىڭ ئورۇلۇپ
كېتىشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ.

ئاسما بىلەكلىك كىراندىن باشقىا، قۇرۇلۇش ئورۇنلىرىدا ئادهتىه يەنە مۇنارىسىمان كىران
ئىشلىتىلىدۇ. مۇنارىسىمان كىران خۇددى ئېگىز پولات جازلىق مۇنارغا ئوخشايدۇ، ئۇ ئې -
خىر قۇرۇلۇش ماپېرىياللىرىنى ئاپتوموبىل كىران يەتكۈزۈپ بېرەلمىدىغان ئورۇنلارغا
يەتكۈزۈپ بېرەلەيدۇ.

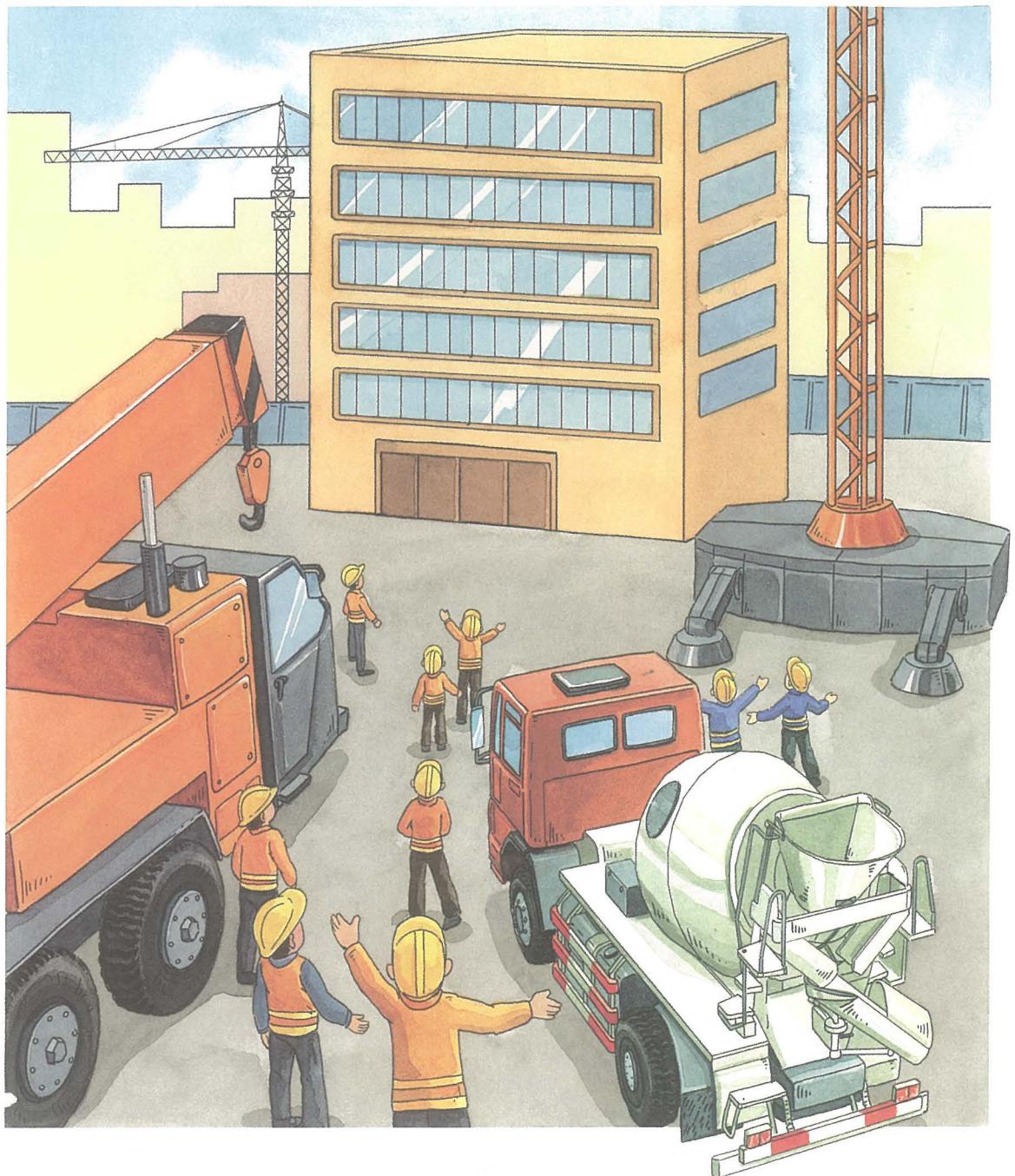
在建筑工程车的帮助下，一座新的大楼就建好了。

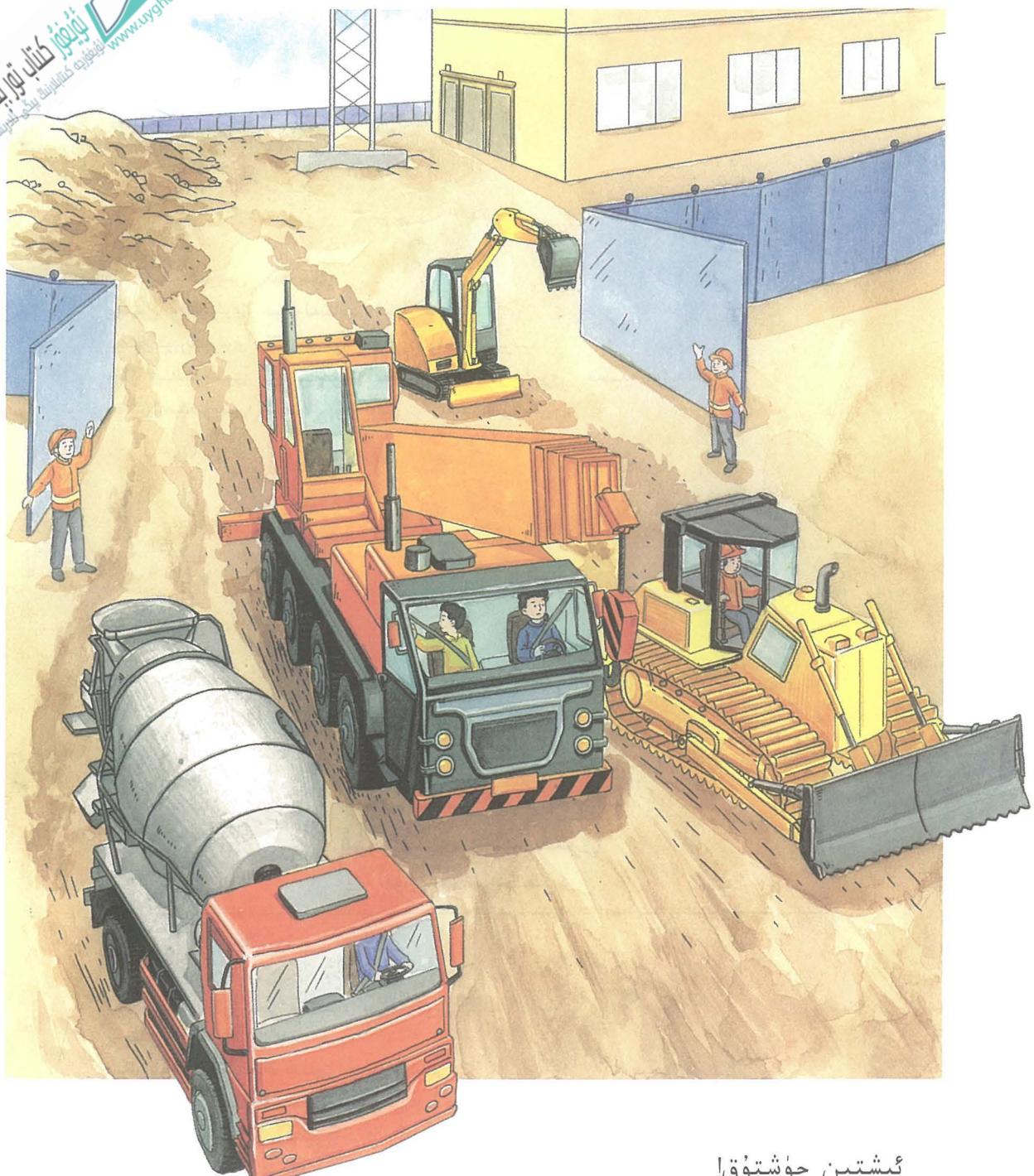
收工啦！

所有的工程车依次离开了工地，再见！再见！

建筑工人们挥着手，告别他们的好帮手。

قۇرۇلۇش ئاپتوموبىللەرنىڭ ياردىمىدە بىر يېڭى ئىمارەت پۇتتى.

ئىشتن چۈشتۈق!

بارلىق قۇرۇلۇش ئاپتوموبىللەرى تەرتىپ بويىچە ئىش ئورنىدىن ئايىرىلدى، خەير -
خوش! خەير - خوش!
قۇرۇلۇش ئىشچىلىرى قوللىرىنى پۇلاڭلىتىپ، بۇ ياخشى ياردەمچىلىرى بىلەن
خوشلاشتى.

پىلانلىخۇچى: تالىخ خۇي
مەسئۇل مۇھەممەرىلىرى: دۇلگەن ئەنفال ئەندىل جېلىل
مەسئۇل كورىكتۈرلىرى: كاوشار نۇرالبىك رۇقىيە شېرىپ
مۇقاۇل لايىھەلىگۈچىلىرى: ياخشىۋاتۇڭ لەندىڭ بالسالار سىزىمىلىرى خەمىدە سەئىدالىم
بەت ياسىخۇچى: شىنجاڭ يۆددۇ نەشر مۇلارىمەت شەركىتى

ئەتراپىمىزدىكى ئىلىم - پەن
قۇرۇلۇش ماشىنىلىرى
(قوش تىل نۇسخىسى)

شىنجاڭ شەلق باش نەشرييەتى
نەشر قىلغۇچى: شىنجاڭ پەن تىپنىڭلىك بىشەپ باقى

ئادربىسى: ئۇرۇمچى شەھىرى يەنئەن يولى 255 - نومۇر

پۇچتا نومۇرى: 830049

ساتقۇچى: شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى

باسقۇچى: شىنجاڭ شىنخۇا خۇواڭ باسما چەكلەك مەسئۇلىيەت شەركىتى

نەشرى: 2021 - يىلى 5 - ئاي 1 - نەشرى

پېسىلىشى: 2021 - يىلى 5 - ئاي 1 - باسمىسى

فۇرماتى: 1/16 787mm×1092mm

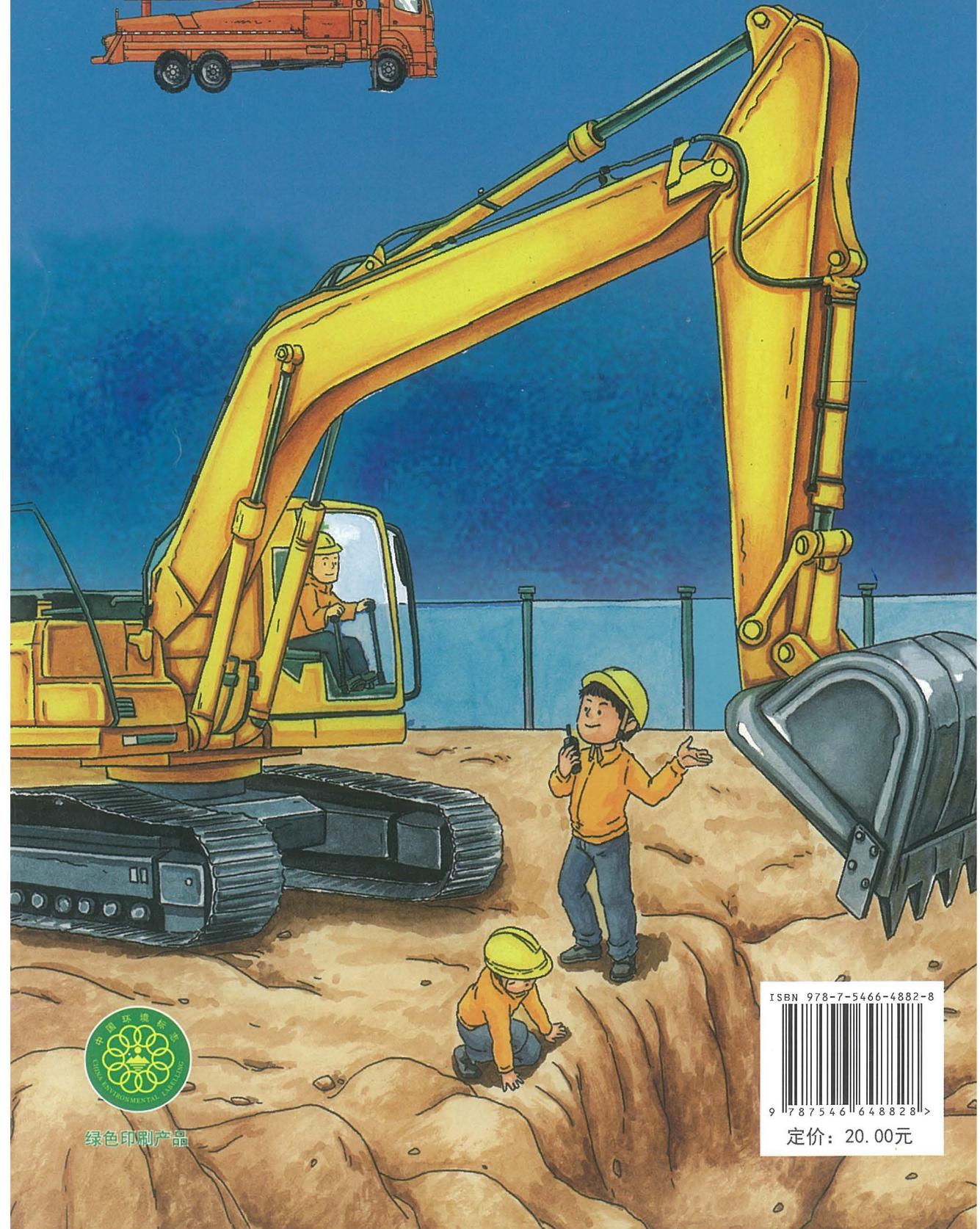
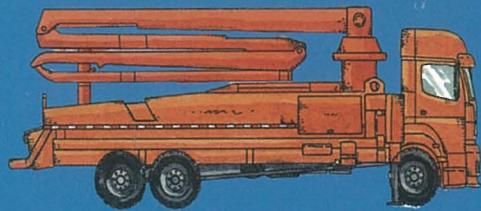
باسما تاۋىقى: 3

كتاب نومۇرى: ISBN 978-7-5466-4882-8

باھاسى: 20.00 يۈەن

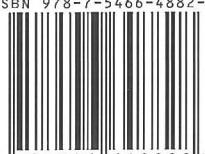

ئۇيغۇر ئىپسىز
ئۇيغۇر ئىپسىز
ئۇيغۇر ئىپسىز
ئۇيغۇر ئىپسىز

绿色印刷产品

ISBN 978-7-5466-4882-8

9 787546 648828 >

定价：20.00元